

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 140 Ft

XIV. évfolyam 7. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2007. július

EMLÉKMŰ-SZENTELÉS AZ ÖREGSZŐLŐBEN

Jakus Imre önkormányzati képviselő beszéde: 2007. június 2-án, a volt Szent Imre Iskola udvarán felállított emlékmű átadása és megszentelése alkalmából.

Tisztelt Hölgyeim, Uraim, Kedves Vendégeink!

Ösi magyar köszöntéssel köszöntöm Önöket: Isten hozta mindannyiukat, de azt hiszem, a mai napon egy magasabb szintű köszöntés illeti Önöket, a Szívük hozta mindannyiukat ma Öregszőlőbe.

Köszönöm, hogy elfogadták meghívásunkat, köszönöm, hogy pénzt és fáradságot nem kímélve a mai napot életük legszebb korának, gyermekkoruk emlékének szentelték. Kicsit vissza kell, hogy tekintsünk a múlt század elejére. Endrőd lakossága közel 18 ezer fő volt, melynek közel fele a körgáton kívül, tanyákon élt.

Ízelgetem a szavakat: Ugar, Polyákhalom, Peres, Décs-Páskum, Sztrenda. A mai fiatalnak egyszerűen határrészeket, termőföldek megjelölését jelenti, de mit jelent Önöknek? Az egykori tanyasorok lakást, szülőházat, a termőföld megélhetést, és az 1920-as években épült iskolák, az indíttatást.

Minden a múlté, az épületek helyén a mai kenyeret adó búzakalász leng, és az egy helyben álló napraforgó keresi a hajdanvolt helyét.

Másképp alakult a Timár-Brische, Csáki, Kápolnási és a Szent Imre iskola sorsa. Túl sűrűn lakták Öregszőlőt és az ingatlanokhoz néhány lánckert föld tartozott. Túl nagy falat lett volna a tanyarombolás. Így fennmaradtak az iskolák. A 60-as években kiépítették az elektromos hálózatot, mely túlélésre adott lehetőséget, de sajnos a közponosítást ezek az iskolák sem kerülhet-

ték el. Utoljára 1975-ben szólalt meg az iskolacsengő, s lehettem tanúja az utolsó iskolai ballagásnak. Kicsit nonszenszként hangzik: az egyik szemem sír, a másik meg nevet.

Sír mert az iskolák elvesztették eredeti funkciójukat, a másik nevet, mert az élet alapfeltételei megteremtésre kerültek Öregszőlőben. Az elmúlt években 11 km ivóvíz gerinc-, közel 3 km gázvezeték és az Iskola utca szilárd burkolata megépült.

A Brische-féle iskola magánlakásként szolgált évtizedeken át, de sajnos az enyészete lett. A Csáki iskola magánlakás. A Kápolnási iskolában színvonalas óvoda biztosítja a több mint 40 gyermek iskolára történő felkészülését. Itt a központi iskolában 20 férőhelyes Idősek Otthona működik, teszi szebbé az emberi élet utolsó éveit.

Engedjék meg, hogy Eötvös József szavaival köszöntsem Önöket a mai napon:

„Emlékekből él az ember,
s a múltból él az emlékezet.
Kinek nincs múltja,
nem lehet jelene, s jövője sem.”

Külön köszöntöm a mai gyermeknap ifjú résztvevőit, s meleg szeretettel köszöntöm mindannyiunk nevében a jelenlévő nyugdíjas és aktív tanárokat és tanítókat a pedagógusnap alkalmából.

Köszönöm, hogy meghallgattak és kellemes visszaemlékezést, jó szórakozást kívánok a mai napra!

Olvasóink figyelmébe!

Augusztusi számunk a nyári szabadságolás miatt később jelenik meg. Olvasóink szíves megértését kérjük, és kívánunk mindenkinek kellemes pihenést a nyárra.

a Szerkesztőség

Önnek joga van tudni...

Hogy miről döntött a Képviselő-testület június hónapban....

2007. június 26.-ára előrehozott testületi ülésen az alábbi napirendi pontokban döntött a testület. (A teljesség igénye nélkül)

Zaj és rezgésvédelem helyi szabályozásáról szóló rendelet módosítása

E napirendi pontnál többen is kívántak felszólalni, mind a képviselőik, mind a lakosság részéről.

Kifogást emeltek az éjjel is működő szórakozóhelyek zaj határértékeinek elviselhetetlenségére, majd a hazafelé tartó csoportok hangos, zavaró viselkedésére, illetve az ezzel gyakran összefüggő vandalizmus mértékére.

A Képviselő-testület a következő rendeleteket módosította, alkalmazkodik ezzel a településrendezési tervekhez.

-Új hangosító, vagy zajkeltő berendezés üzemeltetését, alkalmazását engedélyeztetni köteles a használó, illetve a tulajdonos

-Az engedélyezési kötelezettség nem terjed ki az alkalmoszerűen rendezett eseményekre. Ebben az esetben a tulajdonos bejelentési kötelezettséggel tartozik a jegyző felé. Alkalmoszerű az esemény akkor, ha ua. épületben a gyakoriság nem haladja meg az évi 4 alkalmat.

-A mozgó hangos hirdetés, valamint termékínálat munkaszüneti napokon 9 és 12 óra, munkanapokon 7 és 17 óra között folytatható. Tempom, temető, hivatalok, oktatási-nevelési, szociális intézmények esetében 200m-es körzeten belül csak munkaszüneti napokon.

-A város belterületén tilos akár emberi hanggal, akár hangszerrel, vagy más technikai eszközzel (fűnyíró, betonkeverő, fűrészgép, stb.) a köznyugalom, közcsendet sértő zaj okozása 20 óra és 7 óra között.

-dB-ben állapították meg azt az értéket, ami még elfogadható a szórakozó helyiségek, építőipari kivitelezések, stb. környezetében.

E rendelet 2007. július 1. napján lép hatályba.

A hozzászólások végkicsengése azonban az volt, hogy minden rendelet annyit ér, amennyit betartanak és betartatnak belőle.

Önkéntes tűzoltó egyesület részére további támogatás megállapítása

Mivel a Tűzoltó Egyesületnek a tagok közül nem sikerült olyan személyt találni, aki iskolai végzettségére is figyelemmel a köztisztület létrehozása esetén a parancsnoki feladatokat ellátásával megbízható, a Katasztrófavédelem javaslata alapján Szemlits Gyula érsekcsanádi lakost kívánja alkalmazni, s egyben megbízni a parancsnoki feladatok ellátásával.

A kért 1.000.000 Ft-os támogatás a parancsnok bérét finanszírozná.

A Képviselő-testület ezt a javaslatot a Tűzoltó Egyesület részére megszavazta.

Városi Egészségügyi intézmény igazgató főorvosának lemondása, az intézmény tovább működtetése

Többek előtt ismeretes, hogy Gyomaendrődön egyes járóbeteg szakellátás már régóta működik. A mai szintre történő fejlesztésére a szülőotthon megszüntetését követően nyílt lehetőség.

Az intézmény igazgató főorvosa a kezdetek óta (1996. január 01.) Dr Gedei Margit. 2007. május 14. napján kelt beadványában bejelentette, hogy 2007. szeptember 30. napjával a városi főorvosi megbízatásáról lemond.

Ezt követően 2007. május 21-én a Városi Egészségügyi Intézmény közalkalmazottai dolgozói szándéknyilatkozatot terjesztettek a képviselő-testület felé, az intézmény működtetésének továbbfolytatására.

A Képviselő-testület az alábbi megoldások közül választhat:

1./
Megtartva a főorvosi státuszt pályázatot ír ki az állás betöltésére, továbbra is önkormányzati támogatást nyújt, s elutasítja az intézmény dolgozóinak a gazdasági társaság alapítására vonatkozó szándéknyilatkozatát.

2./
Tekintettel arra, hogy a közreműködő orvosok vállalkozók, szakmai felügyeletük nem a városi főorvos feladata, ezért a testület Dr Gedei Margit főorvosi megbízatásának megszűnésével egy időben a státuszt is megszünteti.

3./
Hozzájárul az ott dolgozók által javasolt gazdasági társulás létrehozásához.

Ez utóbbi esetben azonban számos olyan kérdés merül fel, melyet a végleges döntés előtt tisztázni kell.

-Mi lesz az intézményben foglalkoztatott közalkalmazottakkal? Vállalja-e a társulás továbbfoglalkoztatásukat?

-Az épület, a gépek karbantartása, felújítása kinek a feladata lesz, annak esetleges költségei hogyan oszlanak meg?

-Hogyan alakul az épület bérleti díja?

A testület a döntést július hónapra napolta, s várja a lakosság minél szélesebb körű hozzászólását.

Városi Egészségügyi Intézmény egységes szabadságolása

A városi Egészségügyi Intézmény dolgozói egységesen 2007. augusztus 06. napjától, 2007. augusztus 17. napjáig szabadságukat töltik, ezért az intézmény működése szünetel.

A szakorvosi ellátásra szoruló betegeket a Réthy Pál kórházba lehetnek.

Gyomaendrőd város idegenforgalmi (turisztikai) koncepciója

A Képviselő-testület felkérte a FÓKUSZ Gazdaságfejlesztési Kft.-t, hogy készítse el városunk turisztikai koncepcióját. Ennek határideje:2007 május 31.

A munkát egy 12 főből álló team időre elvégezte. A munkacsoport fel kívánta mérni a helyi lakosság igényét is, így „Önnek is van ötlete” címmel felmérést végzett., majd a munka befejeztével 2007 május 31.-én átadó előadást tartott.

A kidolgozott koncepció elektronikus változata letölthető a város honlapjáról.

Közvilágítási lámpatest és hálózat bővítésre irányuló kérelme

Az elmúlt időszakban több, a közvilágítás bővítését érintő kérelem érkezett a Képviselő-testület elé. Bejárás és megvitatás után a következő javaslat született:

- Napkeleti utca 16. szám előtti oszlopra 1 db. közvilágítási lámpatest áthelyezését a meglévő közvilágítási lámpatestekből indokoltnak tartja.

- Attila utca 5. szám előtti oszlopra 1 db. közvilágítási lámpatest felszerelését indokoltnak tartja.

- Gutenberg utca közvilágítási hálózatának bővítését, 5 db. lámpatest felszerelését támogatja.

- „Előhalmi” tanyák (Dévaványai út mellett) közvilágítási hálózatának bővítését, 5db. lámpatest felszerelését nem támogatja.

A helyszíni bejárás során megállapítást nyert, hogy az érintett ingatlanok külterületen helyezkednek el, ahol a hálózat kiépítése nem kötelessége az Önkormányzatnak. Ennek ellenére árajánlatot kért az E-ON Tiszántúli Áramszolgáltatótól a telepítésre. A Zrt a következő árajánlatot adta: 1.100.000.-Ft + ÁFA.

A 2007. évi költségvetésben, ezen beruházásra elkülönített pénzösszeg nem áll rendelkezésre.

Az endrődi vásártér területéből való értékesítés

A Képviselő-testület nyílt pályázatot hirdet az Endrődi Vásártér ingatlan területéből, kézi autómóso létrehozásához.

A pályázat elkészítéséhez szükséges információk a hivatal Műszaki Osztályán kérhetők.

Beadási határidő:2007 július 20-án 12,00 óráig.

Lóversenyfogadás és bukmékeri rendszerű fogadás szervezése

A Szerencsejáték Felügyelet megkereste az Önkormányzatot, hogy a pénzügyminiszter úr nyilvános pályázat kiírását tervezi lóversenyfogadás és bukmékeri fogadás szervezésére. A Képviselő-testület hozzájárult ahhoz, hogy Gyomaendrőd Város Önkormányzat területén fogadóiroda alakuljon.

Tájékoztató a Gyomaendrőd Város Jó tanuló, jó sportoló díj odaítéléséről

A Képviselő-testület kiosztotta az idei évben alapított „Jó tanuló, jó sportoló” díjat

I. korcsoport-általán9os iskola alsó tagozata
Paróczai Zsófia 4.a Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola
II. korcsoport felső tagozat 5-6 osztálya
Czibulka Alex 5.b Kis Bálint Általános Iskola
III. korcsoport felső tagozat 7-8 osztálya
Barna Nikolett 7.b Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola
IV. korcsoport középiskola 9-10 osztálya
Csordás Ádám 10.a. Kner Im re Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium

A díjak átadására az iskolák tanévzáró ünnepségein került sor.

Tájékoztató a parlafü-mentesítésre kapott támogatásról

Elfogadta a Képviselő-testület a parlafü-mentesítés támogatásáról szóló tájékoztatót. A rendelkezésre álló támogatási keret alapján Önkormányzatunk 12 fő regisztrált munkanélküli 3 hónapos foglalkoztatását támogatja.

Lehoczkiné Timár Irén képviselő

Meghívó! A 8-as és 9-es választókerület Képviselői tisztelettel meghívják a körzet lakóit 2007. július 5.-én tartandó, 18 órakor kezdődő beszélgetésre. Helye: Blacha úti Közösségi Ház.

Tisztelettel: Várfi András Polgármester-képviselő,
Lehoczkiné Timár Irén képviselő

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

KODÁLY – EMLÉKHANGVERSENY

2007. július 6-án 19 órai kezdettel
Gyomaendrődön a református templomban.

Közreműködők:

**Gyomaendrődi Zenebarátok Kamarakórusa,
Karnagy: Gecseiné Sárhegyi Nóra.**

**Diósgyőri Vasas Vegyeskar,
Karnagy: Pogonyi Lászlóné**

Orgonán közreműködik: **Parola Csaba**

A rendezvény fővédnöke:

Zelenák Zoltán mecénás

Belépődíj: 500 Forint.

A programot támogatja:

**A Művészeti és Szabadművelődési
Alapítvány.**

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívjuk az ENCI egykori dolgozóit és valamennyi
kedves érdeklődőt

a „60 éves az ENCI”

jubileumi emlékműsorra és az emléktábla avatásra

amely 2007. JULIUS 28-án kerül megrendezésre
Gyomaendrődön, az ENCI udvarán

A rendezvény programja:

- 13.00 „Bográcsolás” tájleltető ételek főzőversenye
(benevezés a helyszínen)
- 14.00 „Az endrődi cipészek élete” c. szakmai kiállítás megnyitója
- 14.15. Pódium beszélgetés a cipész szakmáról és az ENCI történetéről
- 15.30. **Jubileumi emlékműsor:**
Zenés gyülekező
- 16.00. Ünnepi köszöntő - Emléktábla avatás
Ünnepi Gála: cigányzene, néptánc
magyaróta, operett, társas tánc
- 18.00. Nostalgia zene / Főzőverseny eredményhirdetése
- 18.30. Hástánc bemutató
- 18.50. ENCI zenekar
- 19.10. Tombolajátás
- 19.30. Vacsora a Bowling Treff étteremben
(a vacsorajegy elővételeiben: 1.000,- Ft/adag, érdeklődni: 66-284-776)
- 20.00. Térzene és utcabái

Minden érdeklődőt tisztelettel és szeretettel várunk!

(Bővebb információ: 66-284-776)

Gyomaendrőd Város Fejlesztéséért
Egyesület

Elkészült Gyomaendrőd idegenforgalmi (turisztikai) koncepciója

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete felkérte a FÓKUSZ-2 Gazdaságfejlesztési Kft-t Gyomaendrőd idegenforgalmi (turisztikai) fejlesztési koncepciójának értékelemzéses módszerrel történő elkészítésére. A koncepció elkészítésének határideje: 2007. május 31.

A munka elvégzésére egy 12 fős - a koncepció értékelemzéses kialakításával foglalkozó - team alakult. A teamtagok kiválasztása a megbízó és az értékelemző támogatásával történt.

A teamtagok heti rendszerességgel tartottak megbeszéléseket, melynek során meghatározták: célokat és részcélokat, az igénylők körét, az erőforrásokat, az adottságokat, az igényeket, valamint a hozzájuk kapcsolódó, megvalósításra és ütemezésre váró funkciókat.

A munka során az Önkormányzat a helyi lakosság igényeit is fel kívánta mérni, ezért lakossági felmérést végeztünk „Önnek is van ötlete!” címmel. A kérdőívet beküldők nyereménysorsoláson vettek részt, melyen fürdőbelépőt, étkezési utalványt, valamint belépőjegyet sorsoltunk ki a Körösmenti Táncegyüttes Alapítvány Jubileumi Gálaműsorára. Ezúton szeretnénk megköszönni a Körös Étterem és Szálloda, a Fészek Panzió és Étterem, a Sörkert Fogadó, a Liget Söröző és Étterem, a Szilvia Panzió, a Liget Fürdő, valamint a Körösmenti Táncegyüttes Alapítvány felajánlásait.

A munka során az információgyűjtési szakaszt követően került sor a részletes funkcióértékelésre, az értékelemzési munka alkotó, illetve értékelő szakaszára.

A munka tervező szakasza során a megfogalmazott ötletekhez funkciók lettek rendelve az előzetesen megadott tartalmi követelmények szerint. A kidolgozott koncepcióra intézkedési tervet kell készíteni a határidők és felelősök megjelölésével. A fejlesztési irányokat illeszteni kell egyéb turisztikai stratégiai vonatkozó dokumentációkhoz.

A FÓKUSZ-2 Kft 2007. május 31-én átadó előadást tartott, melyen átadta a zárójelentést, ez elkészült idegenforgalmi (turisztikai) koncepciót, valamint prezentációt tartott az elvégzett munkáról.

KODÁLY – EMLÉKHANGVERSENY

2007. július 7-én 19 órai kezdettel Szarvason az
Evangélikus Ótemplomban.

Közreműködők:

**Gyomaendrődi Zenebarátok Kamarakórusa,
Karnagy: Gecseiné Sárhegyi Nóra.**

**Diósgyőri Vasas Vegyeskar,
Karnagy: Pogonyi Lászlóné**

Orgonán közreműködik: **Parola Csaba**

A rendezvény fővédnöke:

Zelenák Zoltán mecénás

Belépődíj: 500 Forint.

A programot támogatja:

**A Művészeti és Szabadművelődési
Alapítvány.**

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld.

Új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmlunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

GUBUCZ JÁNOS (1915 – 2007)

1915. március 22-én született Endrődön és elhunyt 2007. április 10-én Gyomaendrődön. Édesanyja Kulik Erzsébet. Özvegyen nevelte fel 3 gyermekét, mivel férje az első világháborúban hősi halált halt. Így apját csak fényképéről ismerhette.

Gyermekként élte a falusi gyermekek nehéz életét. Vigyázott a tanyán tartott állatokra, mikor nagyobbacska lett. Iskoláit elvégezve, Timár Imre cipészmeister keze alatt szakmát tanult. Felszabadulása után szakmai tudását Budapesten folytatta. Onnan hazatérve be-

kapcsolódott szülőfaluja sport és szabad színjátszás teendőibe. Jelentős szerepet játszott fiatalon a János Vitéz c. darabban. Méltó szereplőtársa volt Lackó akkori segédkántornak, aki csodálatos hangjával elbűvölte a hallgatóságot. Sokat emlegették a későbbi években Gárdonyi színművében a cigány szerepében.

1939-ben megnősült, felesége Timár Margit, akivel példás házasságban élt, annak 1993-ban bekövetkezett haláláig. Házasságukból 3 gyermek született, de egy nem érte meg a felnőtt kort, apja nem is láthatta, mert közben katona, majd hadifogoly volt. E szép házasságot több katonai behívó szakította meg, és a második világháborút négy évig tartó orosz hadifogság. A fronton megsebesült, Lennberg katonai kórházában ápolták. Erős akaratának tudható be, hogy bal karját nem kellett amputálni. Félig gyógyultan szénbányában dolgozott hosszabb ideig, 1949-ben szabadult. Itthon kubikusként, betanított munkásként dolgozott, majd a tsz-ben helyezkedett el, 4 év után a Cipészszövetkezetbe került. Az itt töltött évek élete és családjának legboldogabb ideje volt. Példás férj és családapa volt. Nyugdíjba vonulása után többször visszahívták segítségnek.

Hosszú áldásos életét, békés, de előforduló betegségek tarkították. Endrődön a párja mellé temették. Béke poraira!

Márton Gábor

Anyuka születésnapján (85.)

Anyánk már elfelejt nevetni
kislányos arcán mélabú
el se akar mozdulni már
legfeljebb ott legfelül
mozdul egy derűsebb áram
egy régi bál emléke tán:
villámgyorsan megtelt a tánc-
rend ő volt ott a legszebb leány
ringott ringott a barna szépség
walcerek lágy hullámain
elúszott azóta minden
elsodorta a szél leányálmaim
de azért jó volt ahogy volt
Isten rendezte így nekem
s én köszönöm most hat gyermekem
bár nevetős arcom sosem lesz
de szívem derút rejteget
mikor köröttem sorjázni látok
ifjabb és idősebb gyermeket
hísz aki ilyen kincseket birtokol
a teljességbe érkezett
Békéscsaba, 2003. február
Cs. Szabó Annamária

Találkozások 1. Assisiben

egy katlan meleg délután
FERENC TESTVÉRT látni, de nagyon vágytam
zenével telt meg épp a város
zeneterem volt minden háza
egy duecento templomocska
mélyéről biztatóan áradt
egy Bach szonáta -
csak jártam, mintha álomban járnék -
a szorosra zárt kis utcákból
egyszerre kibomlott a tájké
és a napfényel versenyt aranyló
búzamezőkön hirtelen
földerengett barna csuhában
örömtől sugárzóan a jó hírt
hozó Poverello...
„PAX ET BONUM”
Cs. Szabó Annamária

Újabb sikeres rendezvény iskolánkban...

A Kis Bálint Általános Iskola 2007. május 24-én **Szakmai napot és Nevelési értekezletet** tartott a HEFOP 3.1.3 „Felkészítés a kompetencia-alapú oktatásra” és a HEFOP 2.1.5.B. „Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelése” programokban támogatott projektek keretében.

Fülöp Istvánné igazgatónő bevezetője után Gyomaendrőd város polgármestere, **Várfi András** köszöntötte a vendégeket és a tantestületet. Beszédében kiemelte, hogy a város közoktatási intézményeiben folyó nevelő-oktató munka mellett fontos, hogy szakmai rendezvényeknek is teret adjon egy-egy intézmény. **Földesi Zoltán országgyűlési képviselő** úr elismerően nyilatkozott a tantestületről, mert szakmailag innovatív, megújulni kész nevelők dolgoznak a jövőért. A jövő pedig nem más, mint a gyermek!

Az első előadó - a változatos, tartalmas programmal dúsított délelőttön - **Pálfalvi Zsolt**, az Oktatási Hivatal OKÉV Dél-alföldi Regionális Igazgatóságának igazgatója volt, aki a kompetencia-alapú oktatás jelentőségét nyomatékosította, valamint a regionális közoktatás-fejlesztési stratégia helyét, szerepét vázolta fel. Olyan szakmai szempontok jönnek létre /bázisiskolák/, amelyek közoktatás fejlesztésével, koordinálásával is foglalkoznak.

A második előadó **Kapcsáné Németi Júlia**, a sulinoVA Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht programvezetője a halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésének jelentőségéről tartott érdekes előadást.

A harmadik előadónót ismerősként üdvözölhettük, **Szabó Istvánné a Békés Megyei Humán Fejlesztési és Információs Központ igazgatója**, aki iskolánk több pedagógusának tartott már továbbképzést a kompetencia-alapú oktatásról és a kooperatív tanulási módszerről. A kompetencia-alapú oktatás szerepéről beszélt, valamint beszámolt arról, hogy a megyéből mennyi iskola és pedagógus vett részt a módszertani fejlesztésekben.

Ezután a nap legérdekesebb része következett, három szekcióban hat kollégánót tartott bemutató órát a következő tantárgyakból:

1. évfolyamon: **Magyar Béláné igazgatóhelyettes** - matematika
Koloh Imréné tanító - magyar nyelv és irodalom
5. évfolyamon: **Dinya Livia szaktanár** - osztályfőnöki
Palicskáné Szegedi Katalin szaktanár - technika
7. évfolyamon: **Simonné Szrnka Zsuzsanna szaktanár** - etika
Uhrin Attiláné szaktanár - földrajz

A látottak tanúbizonyságot adtak a gyakorlatban, hogyan kell sikeresen alkalmazni a kompetencia-alapú oktatást ötvözve az integrációval. A tanítási órákat röviden megbeszéltük.

A délelőtti utolsó részében folytatódott iskolánk pedagógiai gyakorlatának bemutatása, melynek keretében **Ágostonné Farkas Mária logopédus, gyógypedagógus** a sajátos nevelési igényű tanulók integrált neveléséről-oktatásáról, **Baráth Ella IPR-munkacsoport vezető** a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált ellátásáról, **Simonné Szrnka Zsuzsanna mérési- és minőségfejlesztési munkacsoport vezetője** a kompetencia-alapú oktatás alkalmazásáról nyújtott átfogó képet.

A szakmai nap utolsó előadója iskolánk tanára, **Dinya Livia pályázati munkacsoport vezetője** volt, aki az **Integrációs Pedagógiai Rendszer kiterjesztése a gyomai városrész intézményfokozatai között - vertikális együttműködési modell kiépítése a hálózattá fejlesztés első lépéseként** c. nyertes pályázat projektindítójában ismertette annak célkitűzéseit, főbb tartalmi vonatkozásait, várható eredményét. Vázolta a jövőképet, amely nem más, mint az újabb pályázatok (NFT II.) benyújtása, mert fejlesztési és fejlődési esélyeinket így növelhetjük.

Szabó Balázné bizottsági elnökasszony záró gondolataiban megköszönte az előadók részletes szakmai tájékoztatóját, és elismerően szólt az iskolában folyó magas szintű nevelési - oktatási munkáról.

Baráti beszélgetéssel egybekötött ebéddel fejeződött be az egész napos program.

Kis Bálint Általános Iskola
Nevelőtestülete

A Kis Bálint Napok

Az idei Kis Bálint Napok programsorozata immár hagyományosan a névadói emlékünneppel kezdődött a Kis Bálint Általános Iskola Fő úti épületében.

Fülöp Istvánné igazgatónő köszöntője után az irodalmi színpad és énekkar másora következett. **Várfi András** polgármester úr is üdvözölte az ünneplő vendégeket, diákokat.

Kovács Sándor, Kis Bálint lezámazottja, az iskola volt tanulója arról szólt, hogy a tanárok több megbecsülést, tiszteletet érdemelnének a társadalom részéről! Elismerően nyilatkozott Gyomaendrőd polgármesteréről, aki szívén viseli a város oktatását.

A Gyermekéért Alapítvány Kuratóriumának döntése alapján az idei KIS BÁLINT-DÍJAT **Kovács Gábor** nyugalmazott igazgató úr kapta meg.

Az ünnepség a Dákönkormányzat díjainak átadásával folytatódott. Így a tanév legjobb szülője díjat **Nándoriné Klein Ilona**, legjobb nagyszülője díját: **Kovács László**, az év tanulója díját pedig **Tóth Csilla 7. a** osztályos tanuló kapta meg!

Az ünnepség a Hősök úti épületben folytatódott, ahol **Beranek Ottóné Németh Gizella** tanítónőről emlékermetet neveztek el. **Gizike néni** életét, pályáját **Cs. Nagy Lajos** pedagógus és **Csányi István** alpolgármester méltatta.

Az első nap - Családi estével zárult, ahol gyermek, szülő, tanító- és tanár néni együtt lehetett, beszélgethetett, játszhatott, koncertet hallgathatott.

A 2. nap „Tegyünk a természetért!” jegyében zajlott, az alsóskok egy természetfilmet néztek meg a moziban, majd gyalogtúrát tettek a túraútvonalon. A felsősök szemetet szüreteltek igen eredményesen, majd valóban a természetbe vetették útirányukat, parlagfüvet irtottak a Körös - folyó ártéri területén.

A 3. napon az első Kis Bálint - próbára került sor. Őt állomáson kellett a tanulóknak ügyességi, rajz, ének, irodalmi tudásukról játékos formában számot adni.

A Kis Bálint Általános Iskola rendezvénysorozata a Diákönkormányzat közgyűlésével és díjátadásokkal zárult. Legeredményesebbek a következő osztályok voltak.

Kis Bálint - próba: 1-2. o. közül: 2. b
3-4. o. közül: 4. c
5-6. o. közül: 6. c
7-8. o. közül: 7. a

Egészségnevelési program keretében „MINT A MAKK” vándorserleget megszerzve kapta a 6. c és 6. d osztály

Környezetünk szépségéért díjat a 6. b osztály kapta.

Kis Bálint Általános Iskola
Nevelőtestülete

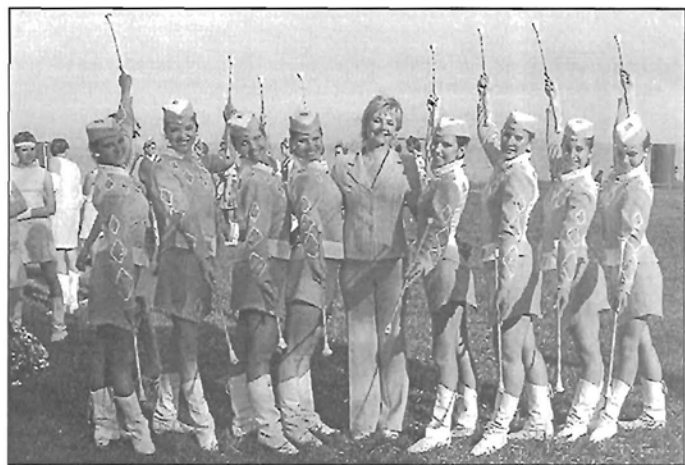
Újabb országos majorette sikerek!

A gyomaendrődi Színfolt Majorette Csoport 2007. június 9-én Zánkán a VII: Magyar Majorette Bajnokságon vett részt. 12 versenyszámba nevezett az együttes, s ebből 9 kategóriában dobogós helyezést szerzett meg.

A következő nagyszerű eredmények születtek a balatonparti maratoni versenyen.

senior botos páros: I. helyezés: Knapcsék Kitti - Nyiri Dóra
senior pompon páros: I. helyezés: Knapcsék Kitti - Baráth Beáta
senior miniformáció: I. helyezés: kiscsoport
senior botos színpadi tánc: II. helyezés: nagycsoport
senior botos menettánc: II. helyezés: nagycsoport
senior összetett verseny: III. helyezés: nagycsoport
senior pompon szóló: III. helyezés: Baráth Beáta
junior botos menettánc: III. helyezés: nagycsoport
junior botos szóló: III. helyezés: Arnótszky Judit
junior botos színpadi tánc: IV. helyezés: nagycsoport
A csoport vezetője: Hunya Jolán tanárnő
Minden dobogós helyezéssel jogot szerzett az együttes, hogy indulhat a nemzetközi megmérettetésen, az Európa Bajnokságon Lengyelországban.

Így a nyár a szünidei kikapcsolódáson kívül fellépésekkel dúsított, intenzív felkészüléssel fog párosulni a senior csapatnak.

Katolikus oldal

JÚLIUSI MISEREND

Endröd

Plébános szabadsága alatt: vasárnap: 8-kor, és 19 órakor.
Hétköznap reggel fél 8-kor rózsafüzér.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

A nyári vakáció alatt nincs mise!

Hunya

Plébános szabadsága alatt: vasárnap: reggel 8-kor.
Kedden, csütörtökön, elsőpénteken és szombaton este 6-kor rózsafüzér.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 19 órakor,
hétfőn reggel 8-kor.
Szombaton 19 órakor vasárnapi előesti mise.

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

Egyházi események képekben

2007/05/27

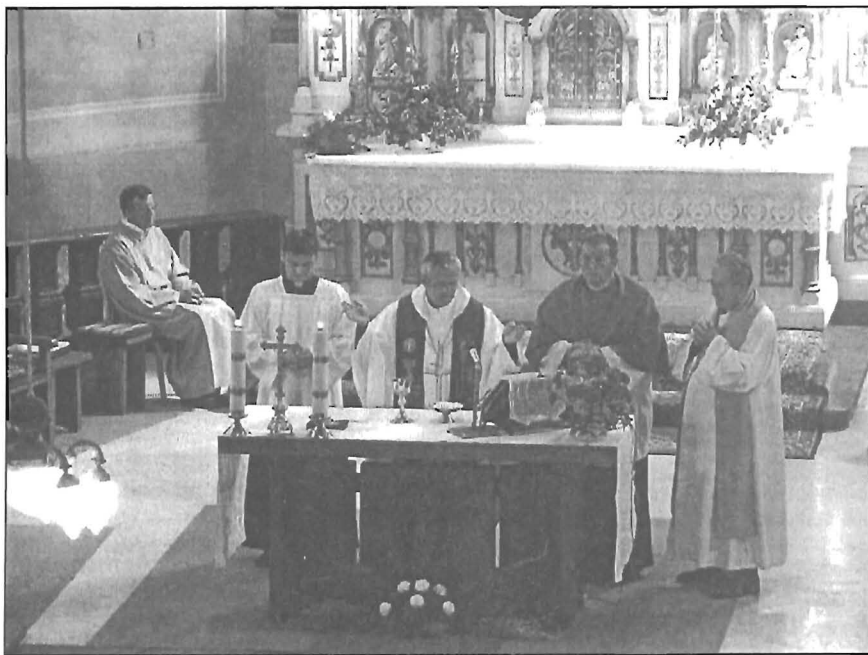
Kedves Olvasók! Május és június hónap bővelkedett egyházi eseményekben. A teljesség igénye nélkül néhány fotót szeretnénk közreadni.

Bal felső kép: Elsőáldozás Gyomán 2007. május 27-én

Bal alsó kép: elsőáldozók Endrődön - 2007. június 3.

Jobb felső kép: elsőáldozók agapéja az endrődi plébánián

Június 17-én vasárnap délelőtt 10 órakor Endrődön Dr. Kiss-Rigó László püspök bérmált

Hunyán június 23-án, szombaton tartottuk a Szent László búcsút. Az ünnep főpapja Fügedy Antal (jobb felső kép) mezőbikácsi plébános volt. Mezőbikács neve fájdalmasan ismerősen cseng a fülünkben, hisz ott van eltemetve Iványi György vértanú papunk. Bal alsó kép: a hunyai ünnep fényét emelte a gyáli zárándokok csoportja.

És elballagtak a Szent Gellért Iskola nyolcadikos tanulói is...

Hunyán szentmisével búcsúztunk a ballagóktól

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

PORTUGÁLIAI SZENT ERZSÉBET

Július 4.

*1277. +Estremoz, 1336. július 4.

Erzsébet 1277-ben született. II. Endre magyar király dédunokája, Árpádházi Szent Erzsébet másodfokú unokahúga volt. Apja III. Péter aragóniai király, anyja Konstanza, Manfréd szicíliai király leánya. A keresztségben a harmincöt évvel korábban szentté avatott nagynénjéről, Erzsébetről kapta a nevét.

Tizenkét éves volt, amikor férjhez adták Déneshez, Portugália királyához. Két gyermekük született: Alfonz, aki trónörökös lett, és Konstanza, akit később IV. Ferdinánd, Kasztília királya vett feleségül.

A házasság politikai megfontolások alapján jött létre, és Erzsébetet nem tette boldoggá. Dénes király, a férje kicsapongó életet élt, több gyermeke is született a házassággal kívül. Erzsébet azonban mindent türelemmel viselt, és úgy imádkozott és vezekelt férje megtéréseért, mintha szerzetesnő lett volna. Önmagáról teljesen megfeledkezve csak férje bűneit siratta, melyekkel Istent bántja. Jóságában odáig elment, hogy férje törvénytelen gyermekeit is anyai szeretettel nevelte.

Mikor utódlásra került a sor, Alfonz föllázadt, mert atyja egyik törvénytelen fiát helyezte előtérbe vele szemben. Erzsébet ekkor a béke anyala lett a viszálykodó apa és fia között. A férje megnehezelt emiatt, sőt azzal vádolta, hogy Alfonz pártjára állt, ezért száműzte egy faluba. Csak később látta be tévedését, és hívta vissza maga mellé Erzsébetet. Dénes súlyos betegsége idején Erzsébet végig mellette volt, és a legnagyobb szeretettel ápolta. Nem engedte át másnak a férje halálos ágya melletti szolgálatot.

A hagyomány úgy tudja, hogy Dénes király megtéréseben jelentős szerepe volt a következő esetnek:

Erzsébetet az irgalmasság gyakorlása közben egy apród szokta kísérni, aki szükség esetén a segítségére volt. A király meggyanúsította azzal, hogy bűnös viszonya van a

királynővel, ezért halálra ítélte. Elküldte mézsegetők ellenőrzésére az apródot, a kemencénél dolgozóknak pedig megüzente, hogy egy meghatározott órában érkezik majd egy apród, azt fogják meg, és vessék a kemencébe.

Az apród el is indult a királyi megbízatással, de útja közben betért egy templomba, misére. Ez a késedelem mentette meg az életét. A király ugyanis majdnem vele egy időben útnak indított egy másik udvari embert, hogy nézze meg, végrehajtották-e ítéletét. Am a kemencéhez az előre jelzett órában csak az ellenőr érkezett meg, akit a munkások megragadtak, s abban a hiszemben, hogy ő a kiszemelt áldozat, bevették a tüzes kemencébe. A király megértette a jelet, amellyel Isten megmentette az ártatlan apródot, és bűnbánatot tartva megtért.

Erzsébet tehát elérte, hogy a férje 1325-ben megtérve, szentként halt meg. Özvegyen maradván teljesen az irgalmasság cselekedeteinek szentelte életét. Vagyonát és ékszereit eladta, és az árát szétosztotta a szegények és a kolostorok között. Magára öltötte a ferences harmadrendiek ruháját, és zarándoklatokra indult. Gyalog ment el Szent Jakab sírjához, Compostellába, majd visszavonult Coimbrába, az általa alapított klarissza kolostorba. Fogadalmat csak a halálos ágyán tett, hogy a jótékonyágban ne akadályozza a szegénységi fogadalom.

A kolostort utoljára akkor hagyta el, amikor békét köztíteni ment a fia, IV. Alfonz és a veje, kasztíliai Ferdinánd között. Az út és a testvérháború miatt érzett fájdalom felőrölte maradék erejét. Estremozba érve magas láza lett, és itt érte a halál 1336. július 4-én, lánya és menyekarjai között. Holttestét Coimbrába vitték, és sírja hamarosan zarándokhellyé vált, mert ereklyéi körül csodák történtek. Szentté avatását 1576-ban indították el. 1612-ben nyitották fel a sírt, és épségben találták a testét. VIII. Orbán pápa 1626-ban avatta szentté. Ünnepe még ebben az évben felvették a római naptárba, július 4-re. 1694-ben áthelyezték július 8-ra, hogy kivegyék Szent Péter és Pál ünnepének oktavájából. Mivel az oktava megszűnt, 1969-ben visszahelyezték július 4-re.

Szacsvay Varga Ferenc kiállítása Gyomán

„Magamat kigúnyolom ha kell”

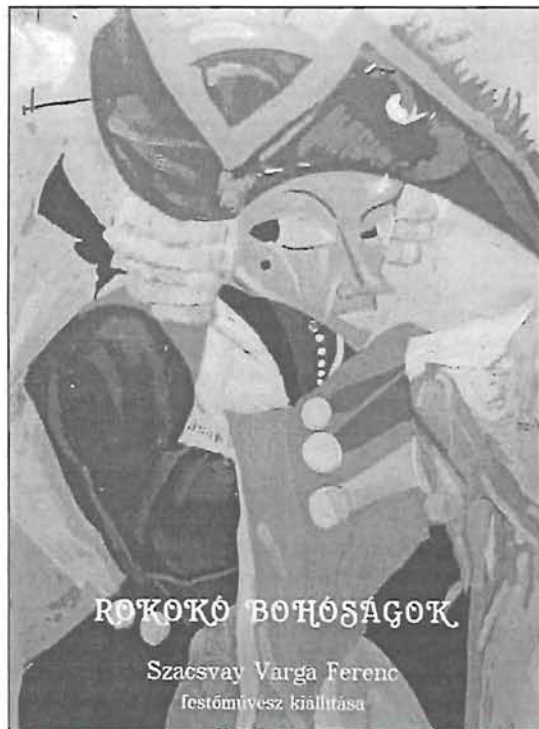
Cyrano de Bergerac

„Magyarországon, Budapesten születtem 1946-ban. Bár kora gyermekkorom óta festő akartam lenni, iparművész szakon végeztem, mint bútorműves és belsőépítész. Dolgoztam modellező-grafikusként, reklámgrafikus, dizlettervező, színházi rendező-asszisztens is voltam, majd katona és textilfestő. Közben zenetanulmányokat folytattam csellószaon és természetesen rajzoltam, festettem. 1982 óta, mint önálló képzőművész, kiállító festő dolgozom. Vonzanak a humán tanulmányok, köztük történelem, hadtörténet, zene, filozófia, valamint a technikatörténet, különösen a hajózás. Műveimben igyekszem tárgyilagos világunkat meszesrűen, bohókásan, némi iróniában oldottan ábrázolni.”

ROKOKÓ BOHÓSÁGOK címmel Szacsvay Varga Ferenc festőművész kiállítása nyílt a Vidovszky Béla Városi Képtárban június 30-án.

A kiállítást megnyitotta Veszely Lajos festőművész. Közreműködött Cserenyecz Dóra gitáron.

A kiállítás nyitva: 2007. június 30-tól augusztus 31-ig.

HUNYAIÁK CSÍKSOMLYÓN

Akárcsak az előző években, idén is százezrek érezték lelki szükségletüket, hogy részt vegyenek a Csíksomlyói pünkösdi búcsún.

Mi is Hunyáról kisbusszal szerveztük az utat, amely 15 személyt tudott elvinni, így a hitoktatónk Soczó Géza és Hegedűs Bence állandó ministránsunk, már csak a szarvasi Máltai Szeretetszolgálathoz csatlakozva tudtak útra kelni.

Útba ejtettük Dévát ahol a Böjte Csaba által fenntartott iskolának vittünk élelmiszert, mindenki saját felajánlása szerint, amit nagy örömmel fogadtak a segítő munkatársak. Utána Vajdahunyad várát is megnéztük, majd Lázárfalván szálltunk meg. Három család fogadott be minket, akik maximálisan kiszolgáltak bennünket, vendégszeretetük csodálatra méltó volt. A Máltai Szeretetszolgálat utasai Tibódon lettek elhelyezve. Szombaton a búcsú napján korán indultunk el, hogy együtt imádkozzunk a Szűzanyához, a két hegy közötti nyeregben felállított szabadtéri oltárnál.

Magasztalja lelkem az Urat! Így szólt az idei pünkösdi Csíksomlyói búcsú mottója. A szentmise kezdetén Orbán Szabolcs, a Szent Istvánról elnevezett Erdélyi Ferences Tartomány főnökhelyettese köszöntötte a zarándokokat: az Úr adjon nektek békességet.

Erre a békességre van szükségünk egyéni és közösségi életünkben, országunk, hazánk életében, nemzetünk és az egész emberiség életében

közöttünk, akkor a keresztény ember körül néz, és szilárd pontot keres. Ezért jöttünk ide, Somlyóra, hogy szent hitünkben találjuk meg a Szűzanya vezetésével az Úr Jézusban azt a szilárd pontot, közös keresztény hitünket, melyben ismét egymásra találunk és együtt mondhatjuk, hogy magasztalja lelkem az Urat – mondotta Jakubinyi György.

A búcsús szentmise ünnepi szónoka Borbély Gábor pápai prelátus, kanonok, nyugalmazott csíkszeredai főesperes volt. Beszédének elején a Szűzanya áldását kérte az édesanyákra, akik szívük alatt hordozzák gyermeküket, akik kicsi vagy nagyobb gyermekükkel érkeztek, a sokgyermekes és a pápi édesanyákra, valamint azokra az asszonyokra is, akik hiába várják a gyermekáldást. A fiatalokhoz szólva két követendő példát állított a szónok eléjük: Szent Imre herceget és Árpád-házi Szent Erzsébetet.

rögjön ezért a csodálatos földért. Csíksomlyói Szűz Mária hallgasd meg mindenkinek a kérését, véd meg jövőnket, adj igazi történelmet ennek az anyyi bajt látott földnek”- fohászkozott a főesperes plébános.

A szentmise végén a búcsút 15. alkalommal közvetítő Duna Televízió elnöke, Cselényi László egy XIX. századból származó faragott domborművet adott át a somlyói barátoknak. A kegytárgyat a torontói székelyektől kapott pénzből vásárolták meg egy németországi magyar hölgytől. Cselényi László elmondta, hogy a hazatérés szimbólumaként hozták Somlyóra Kászoni Ferenc fagaragó munkáját, amelyen a következő felirat található: Csíksomlyói segítő Mária, könyörögj érettünk.

A szentmise végén a pápai himnusz után a magyar és székely himnuszt is elénekeltük.

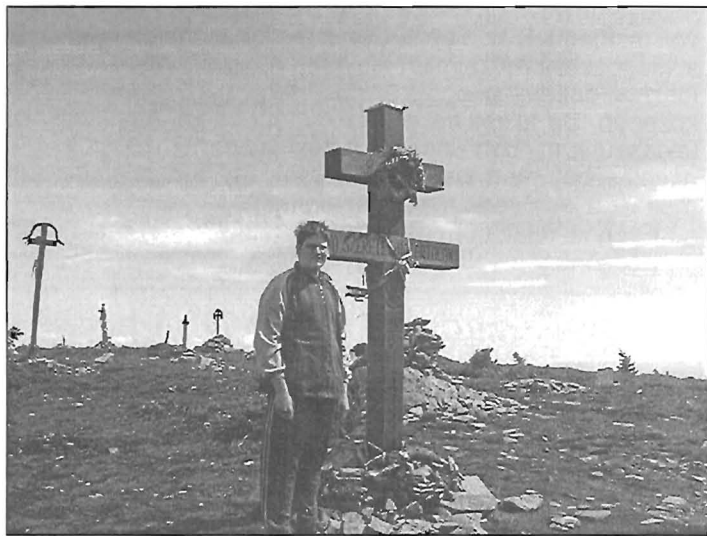
Alig értünk le a hegyről, nem sokkal zápor és jégeső tette próbára a zarándokokat. Hitben és lélekleben megerősödve, a felhalmozott élmények sokasága, felemelő és pótolhatatlan érzés volt mindenki számára, akik ott voltak.

Másnap folytattuk utunkat Gyilkos-tó, Békás-szoros, Korond és Farkaslakára. Segítették utunkat házigazdáink, akiknél a szállásunk volt, ők voltak az idegenvezetőink. Jártunk a Szent Anna-tónál, Kézdivásárhelyen, Tusnádfürdőn, Mádéfalván, ahol 200 székely magyart mészároztak le a császári seregek, a tiszteletükre felállított emlékműnél megálltunk egy pár percre.

Hazafelé Töröcsvárnál az ún. Drakula-kastélyt néztük meg, amely nagyon szép éppen maradt állapotban van.

Sok szép élménnyel gazdagodva tértünk haza, azzal a fogadalommal, hogy jövőre újra elme gyünk.

Hanyecz Vencelné

– mondotta bevezetőjében az erdélyi ferences előljáró, aki arra kérte az Urat, adja meg mindazoknak, akik Csíksomlyóra érkeztek, hogy lélekleben is közelebb kerüljenek végső céljukhoz, és az Isten békességével szívünkben együtt tudjuk zengeni a boldogságos Szűz Máriával: Magasztalja lelkem az Urat, mert nagyot tett velem Ó, aki hatalmas.

Jakubinyi György érsek köszöntőjében azt hangsúlyozta, hogy akik eljöttek Csíksomlyóra, mindannyian testvérek, hisz ugyanannak az édesanyának, a boldogságos Szűzanyának gyermekei. A mi Szűzanya-tiszteletünk nem öncél – hangsúlyozta Jakubinyi érsek –, mert az igazi cél, hogy a Szűzanya mindenkit Jézushoz vezessen. Mária által Jézushoz – idézte az ősi jelszót Jakubinyi György, majd így folytatta: az idej búcsú jelszavában, amit a Szűzanya Erzsébet látogatásakor mondott, benne van a keresztény élet teljes programja: olyan kell legyen az életünk, hogy tetteink, szavaink magasztalják az Urat, és szolgálják a szeretetben embertársainkat. A mai világban, mikor egészen az államvezetőikig politikai zavarban élünk, mikor szűkebb körünkben is, nemzetünkben a változások utáni látszat-egység után széthúzás és versengés uralkodik

Apor Vilmos, Márton Áron, Boros Fortunát olyan küzdő férfiak voltak, akiknek példája seghet e harcot megharcolni.

„Ime testvéreim – szölt az ünnep szónoka – néhány szűzmáriás királyfi közülünk, a mi történelmünkben, a mi népünk közül. Áldjuk érte a csíksomlyói Szűzanyát, és kérjük, hogy ne hagyjon el ezután sem minket – mondotta, és egyben a jelenkor veszélyeire is figyelmeztette az egybegyűlteket.

„Sok vértől sebzik az emberiség teste és lelke. De amíg a szegénység, a nyomor, a bűn, a háborúk, a reménytelenség rányomja a bélyegét jelenkori történelmünkre, nem szabad megfedkezniünk, hogy földünket is el akarják pusztítani. Kérjük a Szűzanyát, könyö-

Endrőd néprajza

Rendező: Szondi István

Dr. Ujváry Zoltán professzor emeritus,
DE. Néprajzi Tanszék

„Tanyai iskolák emlékmű” (avató beszéde)

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, kedves régi diákok és tanítók!

Itt állunk-e nagyszerű alkotás mellett, mely a külterületi iskoláknak állít emléket. Sajnos mára ezek közül csak néhány maradt meg és kerülte el a megszűnést követő lebontást.

De a volt diákok és oktatók szívében továbbélnek, - mind a mai napig.

Az emlékmű tölgyfából faragott, mivel a tölgy szimbolikusan a tartósságot és az időtlenséget hordozza magában. Tölgyfából készültek Velence tartóoszlopai és ma is ebből a fából készülnek a legtartósabb épületelemek.

Az emlékmű Szonda István alkotása. Szonda István sokrétű személyiség. Pályáját a művészetek területén kezdte és egy ideig díszítőszobrászként dolgozott, járva az országot, és művelte ezt a ma már halott szakmának tekinthető díszítő tevékenységet. Tokajban a tufát faragta, és keze alól bontakoztak ki a borospincék bejáratánál a régi nemesi címerek, a hordón ülő Bacchus szobrok alakjai. A Dunántúlon, Kercseligeten megfaragta a falu háborús hőseinek emlékművét. Majd elkészült eddig legnagyobb méretű fafaragása, amelyen Tarcal címerét ábrázolja. Visszatérve szülőhelyére, városát is megajándékozta néhány alkotásával. Újra faragta, a Gyoma főterén álló országzászló mellvédjére, a korábban megsemmisített mezővárosi címet. A Pásztor János úton, pedig a híres gyomai születésű szobrász, Pásztor János mellszobrát készítette el.

A művészetszemlélete nem az öncélú kifejezés modern irányzatát mutatja, hanem azt keresi, és mindig azt kutatja, hogyan válhat a művészet a társadalom, az emberek hasznává. Ilyen megközelítésben rokon a népművészet szemléletével, mely azt vallja, hogy a használat és díszítmény összhangban és összeforrasztatlan egységében szolgálja a használati tárgyat és a tárgy használatát.

Szonda István nemcsak alkotó, hanem etnográfus, néprajzkutató, aki tudományosan is értelmezi a magyar néphagyományt. Kutatásaival egyre közelebb kerül a magyar parasztkultúrához, és megpróbálja értelmezni működését.

Az emlékművön a XX. század eleji ruhába öltöztetett iskolába induló gyermekeket látunk. Egyik úri a kezében szorongatja az ábécés könyvét, a másik viszi a nagy táblai vonalzót, mely eltört a tegnapi szünetben, de ő hazavitte és megragasztatta bognár édesapjával. A mosolygó nagylány is iskolába indul, és közben dúdolja a „Szálldogál a fecske” című dalt, melyet Diénes Izráne tanító nénitől tanult, és mindig gyakorolnia kell, hiszen hamarosan fellépés lesz a décs-paskumi iskolában. Lehet hogy ő Dávid Margitka vagy Lapatinszki Terike vagy Hunya Mariska, akik gyönyörűen szerepeltek a tanyai műkedvelők előadásán 1932-ben. A gyerekek házilag szőtt tarisznyában viszik az elemőzsát, melyre rászótte édesanyjuk a rozsmaringót.

Szent Imre, Csáki, Ugari, Polyákalmi, Kápolnás, Décs-paskumi, Tímár-Brichse az Öregszőlőhöz tartozó tanyavilág iskolái voltak. Az emlékművön ezt szimbolizálja az alakokat körülölelő szőlőindák.

Egy olyan kornak állítunk emléket, amelyben élő volt a határ, a tanyavilág, ahol a gyermek áldás volt, ahol a család volt mindennek az alapja. Oly kor volt ez, amikor országunk a világháború borzalmain legyengülve, kétharmadától megfosztva, gazdaságilag tönkretéve hevert a Kárpát-medence közepén. De fölkelte és előre tekintett, és azt mondta, hogy fektessünk minden energiát a következő nemzedék alapos nevelésébe, mert nemzetünk csak így tud felemelkedni, mert ez a legjövedelmezőbb befektetés.

Ezennel felavatom az emlékművet!
Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

Dr. Kunkovác László DLA h. c.

Tisztelettel köszöntjük falunk szülöttét, Kunkovác László abból az alkalomból, hogy az Iparművészeti Egyetemen sikeresen megvédte doktori disszertációját és tiszteletbeli művészeti doktorrá avatták

Kossuth-címer az Endrődi Tájházban

A nemzeti jelképek használatának felerősödése figyelhető meg az 1848-as szabadságharc idején. A nemzeti színű szalagok és lobogók használata mellett, a Kossuth-címer egyre szélesebb tárgykörben válik jellemzővé. A szabadságharc bukása utáni ellenállás és terror időszakában a nemzeti jelképek, a néma tiltakozást fejezték ki a zsarnok elnyomó rendszerrel szemben. „Az 1848-as forradalom és szabadságharc szabadlegényeinek öltözte, piros-zöld színezete az ellenállás és a magyar szabadság jelképe maradt. A Bach-korszakban törvény tiltotta viselését.”¹ A szabadságharcban harcoló köznép magának tekintette a hadi jelvényekben szereplő nemzeti jelképeket és kezdték beleilleszteni a díszítőművészetük világába. A pásztorfaragásokon megjelenő Kossuth-címer érdekes csoportját alkotják a rühzsírtartók

díszítményei. A karcolt technika lehetővé tette a finom rajzolatú címerábrázolások létrejöttét. Az ugyancsak mély vésetű (karcolt, metszett) technikai megoldások közül a spanyolozással készült tükrösök és pásztorbotok jellemző részdíszítménye a címer. A kiegyezést követő időszakban már a céh-iparos emlékek díszítményei nagyrészt a nemzeti jelképekből tevődik össze.² Sok esetben a fazekas termékek egy külön csoportját alkotják a címeres céhkancsók. A céhek feloszlása után az ipartestületek zászlaján jelenik meg a koronás címer ábrázolása. A huszadik század fordulóján, pedig a katonaság emléktárgyainak fontos díszítményeivé váltak. A leszerelő (obsitos, végelbocsátó) levelek központi részében találjuk a címet és a nemzeti lobogókat. Az első világháború traumái illetve a nagyszá-

mú katonaság időszejében megsűrűsödtek a nemzeti jelképekkel díszített tárgyak.

Múzeumunk nagyszobájának falán találjuk, a kb. 30 cm x 15 cm méretű, fából készült Kossuth-címet. A tárgy korábbi helyéről csak annyit tudunk, hogy egy parasztház oromzatán volt elhelyezve és házi készítésű, úgynevezett parasztfaragás. A tárgy készítésének ideje valószínűleg a XIX. század vége. A faragott címer színes festéssel ellátott, illeszkedve az eredeti színekhez.

Tovább kutatva a nemzeti jelképek után térjünk be a tájház kamrájába. Belépve a falon függ két nagyméretű tál. Az egyik tál belső szegélye piros-fehér-zöld színű mázzal díszített, a mustársárga alapszínéről ítélve mezőtúri fazekas munkája. Mellette találjuk a fehér alapmázás tálát, melynek közepén szép rajzolatú Kossuth-címer látható.

² Selmecezi-Szacsvay 1997. 20. (Molnáréc behívó táblája. XIX. század. Magyarország)

¹ Selmecezi-Szacsvay 1997. 35.

Gyoma néprajza

Rozmarián Cs. Szabó István

Baskíriáról a GYOMA személy- és földrajzi helynév őtörök eredetének ismeretéhez

A mellékelt térképmásolaton – téglalap alakú keretben – UFA baskír főváros mellett jól látható cirill betűkkel: Djoma – baskír kiejtéssel Gyoma – helység s mellette feltüntetett Djoma-Gyoma folyó, mely folyó Ufa alatt torkollik bele a Bjelaja folyóba. (Bolsaja Szovjetszkaja Enciklopedija Sz. I. Vavilov 4. (kötet) B. - Berelko. Vtoroje izdanje Tom Podpiszan 31. avgusztja 1950 godu. Baskírszkaja ASZSZR. 336-340 old. fekete-fehér, színes (336-338) térképmel-léklettel – eredeti kötet cirill betűvel írott).

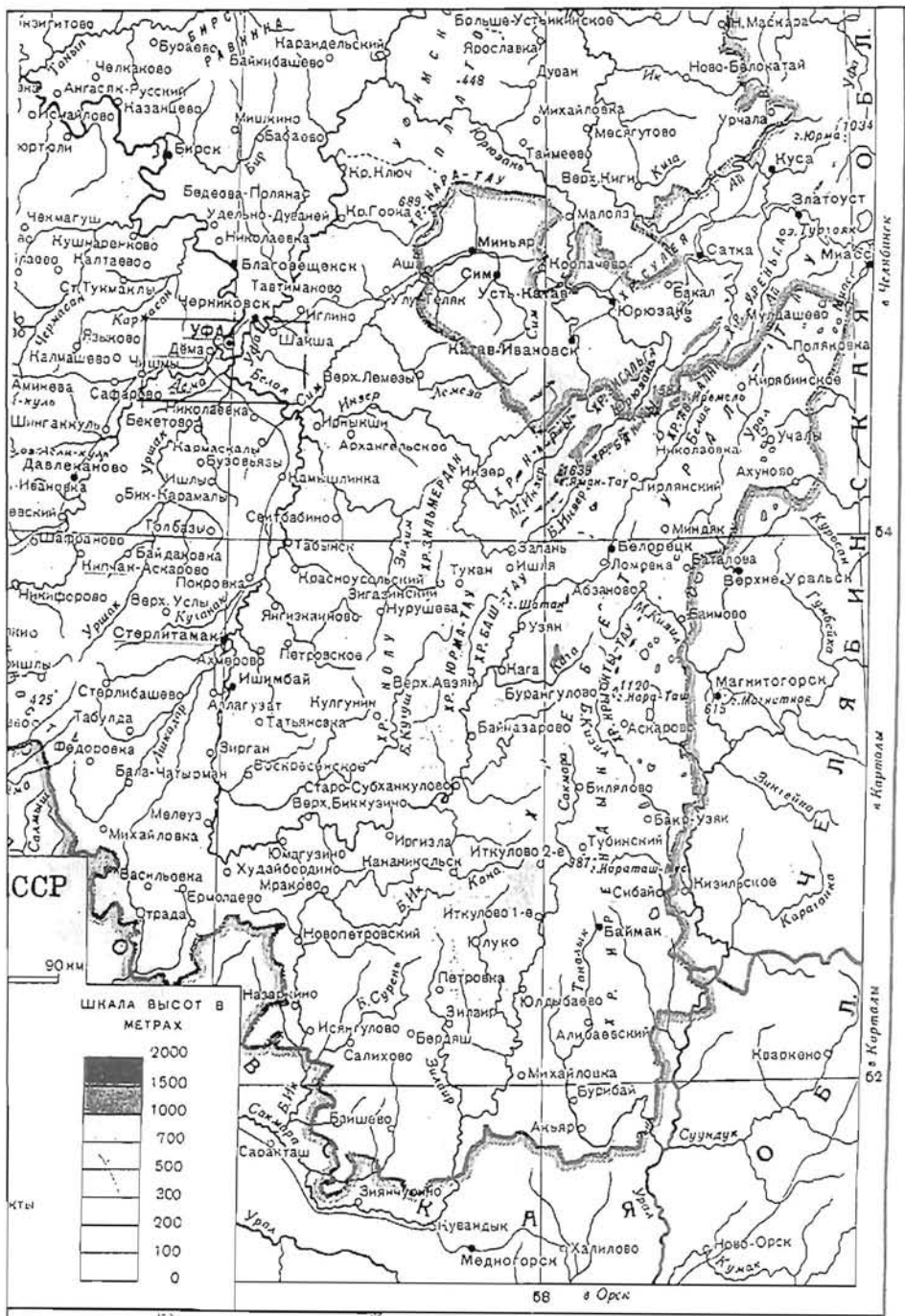
Gyoma folyó és partján elterülő Gyoma városka létének valóságát közölték BO-ROS János -RAPCSÁNYI László: Vendég-ségben őseinknél Bp., 1975. 168-169. old. „A Gyoma partján” (164-169 old.).

A baskír nyelv őtörök eredetű s ugyanúgy mint a magyarság, a török népek is személynéveket adtak víz- és helynévekként a forditva (ld. kutya nevek még a XX. sz. első felében is sok esetben folyónév: Tisza, Maros, Szamos). Gyoma személynévként számos esetben előfordul a kora-árpádkori okleveles anyagban (ld. Kandra Kabos: A Várad Regestrum), sőt egyik ösfoglaló nemzetség Gyoma. E nemzetségtől veszi eredetét a Szinyei-Merse család. Bővebben Gyomaendrődi Ki-Kicsoda? Vonatkozó címszónál.

Gyoma területébe olvadt be az elpusztult EGE (melynek területét nem is engedte az új földesúr megülni az 1700-as évek elején) falu határa is. Ege szintén őtörk személynév. Számos türk eredetű nép – besenyő, kun, üz, oszmán török, kazak, stb. – nyelvén is jelentése: gondviselő, gyám, illetve gazdája, ura.

A szomszédos települések nevének eredete is őtörkre megy vissza, pl. Köröstarcsa, a Tarcsa kopasz jelentésű kicsinyítő képzővel, s nem a szláv Terecs, kenderáztató jelentésű. Berény szintén őtörk nép nevének maradáka. Mindkettő – Tarcsa és Berény – számos helyen előfordul helynévként a nagy magyar Kárpát-medencei hazában Iklanberény, Berencs (Nyitra megye), Rásonysápberencs, Rétközberencs, Berencsbátor (Borsod-Abaúj-Zemplén megye), Berencsfalu (Hont vm.), Berencsróna, Berencsváralja (Nyitra vm.), Berend (Szatmár vm.), Borsosberény, Balatonberény, Csákberény, Diósberény, Iharosberény, Karancsberény, Kisberény, Nagyberény, Vörösberény, Lovasberény, Mezőberény, Temesberény, Berény (Hunyad vm.), Kistarcs, Nagytarcs, Tarcs (Vas vm.), Csiktarcsa, Nagytarcsa, Kistarcsa, Erdőtarcsa, Ertarcsa, Köröstarcsa, Mosontarcsa, Sziltarcsa, Kőtarcsa, Tarcsafalva (Udvarhely vm.), Kis- és Nagytarcsából több tucat található jó néhány hajdani vármegye területén.

Az eddig felsoroltak Berény, Ege, Gyoma, Tarcsa nyilvánvalóan személynevek (illetve ilyen nevű törzsekből, nemzetségekből származó személyek neveiről elnevezett földrajzi helynevek, akár település, víznév legyen az). A Beklen-Betlen is személynév – kun nyelvű – tehát őtörk, jelentése: védett, óvott, őrzött, de más türk

Bolsaja Szovjetszkaja Enciklopedija, Sz. I. Vavilov, 4. kötet, B - BERTELKO. Vtoroje Izdanje tom podpiszan 31. Avgusztja 1950. g. Baskírszkaja ASZSZR, 336-340 old., fekete-fehér, színes (336-338) térkép melléklet

nyelvekben is ez a jelentése. Az iktári még előbb gyomai Bethlen nemzetségnek is a XIV. században ez a neve: BEKLEN. Későbbi elirással jelentős elfeledéssel idomul a keresztény hagyományhoz s így lesz Bethlen-Betlehem jelentésű, ti. Krisztus születésének helyéhez köve. E Beklen nemzetségből származott iktári Bethlen Gábor erdélyi fejedelem, kiknek őse Gyoma. Nyilvánvalóan az első foglalás jogán (ius prima occupationes) birt, ősről elnevezett Gyoma nemzetség szállásföldje

a birtokuk. Az erdélyi Betlen faluról elnevezett betleni Bethlen grófnak velük nem közös az ősök. Cimerük is különbözik. Az erdélyieké farkára állított tekerő koronás kigyó, a gyomai-iktári Bethlenké pedig két torkán nyíllal átlőtt szembefordult hatytyú. Az erdélyi betleni Bethlenek ősenek neve is nyilvánvalóan Beklen volt (románul: Beclean, tehát eredeti alakban). Ld. bővebben Gyomaendrődi Ki-Kicsoda? Bethlen címszónál.

Cs. Szabó István

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS

ENDRÓDI SZENT IMRE EGYHÁZKÖZSÉGÉRT
KÖZHASZNÚ ALAPÍTVÁNY
5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 66/283-940

2006. ÉVI KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS

I. Számviteli éves beszámoló a mellékelten csatolva.

II. Az Alapítvány 2006-ben költségvetési támogatásban nem részesült.

III. Az Alapítvány tevékenysége során a saját tőke 2006. évben 245.852,- Ft-tal növekedett.

IV. Önkormányzati támogatás: 50.000,- Ft, NCA-pályázaton nyert 100.000,- Ft, APEH-től az Alapítvány részére felajánlott 1%: 210.182,- Ft.

V. Tisztségviselők semmiféle juttatásban nem részesültek.

VI. Közhasznúsági tevékenységről szóló tartalmi beszámoló.

2006-ban is a fő célkitűzés az alapítók szándékai szerint az endrődi egyházi temetők karbantartása, valamint továbbra is fogadtuk a hunyai plébánia részére érkezett adományokat.

Alapítvány bevételei:

54 főtől adomány	254.000,- Ft
Önkormányzattól pályázati támogatás	50.000,- Ft
NCA-pályázat útján nyert pénz	100.000,- Ft
APEH-től a felajánlott 1 %-ok összege	210.182,- Ft
2005. évi kamatbevétel	55.844,- Ft
Összesen:	670.026,- Ft

Kiadásaink:

1 fő temetői munkás 7 havi munkabér+járulékának 50 %-a	221.683,- Ft
Postai és adminisztrációs költség	4.175,- Ft
Másológépasztal, forgószék és íróasztal vásárlása	188.970,- Ft
Egyéb banki költség:	9.346,- Ft
Összesen:	424.174,- Ft

		Tárgyi eszközeink	
Bevételeink	670.026,- Ft	Amortizált eszközeink	252.000,- Ft
Kiadásaink	424.174,- Ft	2006-ban vásárolt eszközeink	188.970,- Ft
Növekedés	245.852,- Ft	Összesen:	440.970,- Ft

2005. évi maradvány	1.144.776,- Ft	Folyószámlán év végén	819.773,- Ft
Növekedés	245.852,- Ft	Betét számlán	567.483,- Ft

2006. dec. 31-i egyenleg	1.390.628,- Ft	Házi pénztárban	3.372,- Ft
Befektetett tárgyi eszközök	440.970,- Ft	Összesen	1.390.628,- Ft
Összesen:	1.831.598,- Ft		

Az Alapítvány vagyona összesen	
Hunya	62.000,- Ft
Endrőd	1.328.628,- Ft
Tárgyi eszközök	440.970,- Ft
Összesen	1.831.598,- Ft

Az összesen összege egyező a mérleg 21. sorával.

A kuratórium és a Hunyai Egyházközség képviselőinek jelenlévő tagjainak döntése alapján került a kamat szétosztásra.

Az Alapítvány vagyont adományokból, azok kamataiból, pályázati támogatásból, az SZJA-ból felajánlott 1%-ból gyarapította. Kiadásait kizárólag az alapító okirat, illetve kuratóriumi döntés szerinti közhasznú célra, vagyis az egyházi temetők karbantartására fordította.

Nagy veszteség érte alapítványunkat Császárné Gyuricza Éva távozásával, aki nem csak alapítója, hanem gondos őrzője és állandó támogatója volt alapítványunknak. Legyen gazdag jutalma a mennyben. Köszönjük, hogy az Alapítvány tevékenységét munkájukkal évek óta segítik:

- Iványi László plébános úr és Ungvölgyi János a kuratóriumi tevékenységével,
- Balog Péter, a temetői munkások és munkák irányításával,
- Varjú László és családja, az Oltáregylet tagjai az egyházi vacsorák megrendezésével,
- Gyuriczáné Szabó Erzsébet, az adminisztráció végzésével.
- Köszönjük a Városunk c. folyóirat szerkesztőségének, hogy lehetőséget ad beszámolóink, felhívásaink megjelentetésére.

Külön köszönetet mondunk a Polgármesteri Hivatalnak a 2 fő közhasznú munkásért, pályázatunk támogatásáért és a Munkaügyi Központnak a 1 fő munkanélküli dolgozó bérének támogatásáért. Köszönjük az NCA 100.000 forintos támogatását, de a késői elbírálás miatt ezt az összeget 2007-ban használjuk fel.

Végül, de nem utolsó sorban halás szeretettel köszönjük nagylelkű támogatóink adományait, valamint az SZJA 1%-os felajánlásokat, amelyek lehetővé teszik alapítványunk folyamatos működését.

A beszámolót a kuratórium egyhangúlag elfogadta.

Gyomaendrőd, 2007. április 11.

Iványi László
plébános

Szabó Zoltánné
kuratórium elnöke

A hunyai egyházközség részéről

Hanyecz Vencelné

BICYCLE-TECHNIKA

Elektromos KERÉKPÁROK, KISGÉPEK,
KEREKESZÉKEK javítása; beépíthető
alkatrészekkel

Hazai fejlesztésű elektromos
háromkerekűek építése

Tel.: 06302690088
snimre@freemail.hu
http://bicyclotechnika.atw.hu

2006-ban 210.082,- Ft érkezett az APEH-től az SZJA 1 % felajánlásokból

Az összeget a 2006. évi temetői karbantartási munkákra fordítottuk, illetve a fennmaradó 20.000 forintot a 2007. évi temetői költségekre tartalékoltuk.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik úgy rendelkeztek, hogy támogatják céljainkat. Kérjük és várjuk a jövőben is felajánlásait, hiszen a temetők karbantartása mellett gyűjtünk a toronyóra javítására és szükséges lenne templomunk belső felújítása is. Erre a célra is várjuk adományait és személyi jövedelemadójukból a felajánlható 1 %-át.

Szabó Zoltánné
kuratóriumi elnök

Iványi László
plébános, tb. kanonok

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

Kenyhec példa lehet

Pozsonyi tudósítónktól

Szlovákiába hamarosan megérkezhet a negyedik autógyár is - jelentette be a hét elején Konkoly József kenyheci polgármester. A sajtó azonnal tudni vélte, hogy a Fordról van szó, a cég azonban

azonnal cáfolta az állítást, mondván: ők inkább egy már létező romániai gyárra hajtanak. Bár Konkoly egy mindössze ezer lakosú falu polgármestere, a külföldi beruházásokkal kapcsolatos véleményét már évek óta komolyan kell venni. Ennek oka, hogy a falucska által létrehozott ipari parkba az elmúlt hat évben 13 szlovák és külföldi beruházót gyűjtött be, amelyek már most is 2500 embernek adnak munkát, de számuk tíz év alatt 30 000-re nő. Ezzel Kenyhec nemcsak a közeli Kassára vert rá jócskán, hanem a szlovákiai bérek emelkedése folytán lassan a szomszédos borsodi térség számára is komoly munkaadóvá válik. Így bár egyelőre nem tudni, valóban előrehaladott állapotban vannak-e a Konkoly József tárgyalásai egy közepkategóriás kocsi régióbéli gyártását tervező céggel, Kenyhecen így is pezsgő élet folyik. Márciusban az osztrák Doppelmayr Seilbahnen jelentette be egy felvonógyár építését, áprilisban pedig a Fiathoz tartozó Magneti Marelli egy hatszáz embert foglalkoztató autóvillamossági gyár telepítését. Konkoly szerint még kilenc újabb érdeklődővel tárgyal, és ennek köszönhetően hamarosan megtelik az évekkel ezelőtt megálmodott ipari park. Kenyhec felütésének köszönhetően a Kassa-Miskolc autópályának eredetileg a Hernád folyó másik partjára tervezett nyomvonalát is megváltoztatták. Az út, amely a nagy költséggel épülő tátrai autópályánál sokkal gyorsabban megteremtene a gyors Pozsony-Kassa-összekötést, a politikusi ígéretek rendszeres tárgya, a legutóbbi Gyurcsány-Fico találkozón is szóba került. A helyiek azonban az elmúlt évek tapasztalatai alapján azon az állásponton vannak, hogy majd akkor hisznek benne, ha már végighajthatnak rajta.

TUBA Lajos

forrás: <http://www.magyar-szo.co.yu/>

„SZÉTSZÓR A SORS, MINT SZÉL A PORT..”

24 év után ismét itthon

Levelet kaptam a napokban, amelyet - úgy érzem - érdemes közölni, mert a benne leírtakat sokan átéltek már. A levél egy csodálatos, felkavaró élményről: a szülőhelyen tett látogatásról szól. - Mi lehet felkavaró élmény Endrődön? - kérdezzük mi, akik itt lakunk, és akik a templomot a legtöbbször csak azért nézzük meg, mert tudni akarjuk, hány óra van, és a Körös-partot is csak árvízveszély idején látogatjuk riadtan.

Egy ideig nem nagyon fontos az embernek a múlt, a származás, a hovatartozás. De később - akár akarjuk, akár nem, akár tudomást veszünk róla, akár nem - egyre inkább azzá válik. Hiszen folyamatosan bennünk él a gyerekkorunk: a táj, az épületek, a játszótársak; a szüleink élete is szinte mindenki számára meghatározó. (Figyeljék meg, hogy kedves levélírónk, amikor azt írja: „magamról néhány sort”, először a szüleiről, nagyszüleiről ír.)

Kérem, ne csak a szemükkel, de a szívükkel is olvassák Kedves Földink, Török Baba levelét, aki arról számol be, milyen érzés volt 24 év után ismét hazajönnie Endrődre.

„Kedves Eszter!

Remélem, nem bánod, hogy keresztneveden szólítalak, de olyan, mintha ismernelek. (Lehet, hogy ismerjük is egymást.)

Néhány sort magamról: Benke Győzőné sz. Török Mária Magdolna közgazdász vagyok, 1947 márciusában születtem Endrődön a Kosuth u. 7. sz. alatt. Szüleim: Tímár Margit és Török Sándor istenfelő, tisztességes emberek voltak. Édesanyám endrődi születésű (1914), Tímár P. Lajos banktisztviselő volt az édesapja. Nagypámnak gyönyörű énekhangja volt, így gyakran helyettesítette a templomban kántor bácsit; tagja volt az Endrődi Iparos Dalárdának is, amiről egy megsárgult, 1934-ben készült képet én őrizgetek. Édesapám újrírja születésű (1908), mindenki ismerte és szerette Őt, a Víz-ügyélnél volt gátor. Van egy bátyám, az Enci-nél

volt cipész. Katonaszolgálat után továbbszolgáló tiszt lett, Orosházára, Pécsre, majd Kaposvárra került, ott mint magas rangú tiszt ment nyugdíjba. Bátyámnak is, nekem is el kellett hagynunk szeretett szülőfalunkat, mert ott nem volt sem továbbtanulási, sem munkalehetőség. Én Kőbányán dolgoztam a Lampart ZIM-nél, majd 30 éven keresztül a Magyar Rádió gazdálkodásért és beszerzésért felelős vezetője voltam. Vecsésen élek a párommal, a gyerekeim közelében. Nyugdíjként a megmaradó időmben meséket írok; ezekből a mesékből két kis kötet jelent meg 100-100 példányban, magánkiadásban a család és a barátok számára.

Mivel messzire szakadtunk az otthontól, és nincs élő rokonunk, valahogy az élet forgatagában elmaradtak a hazalátogatások. Mégis, minden redőlésemben ott van Endrőd képe, emléke, illetve az, amit szüleimtől tanultam; belém ivódott kitérőhöz képest a szeretet, a spórolás, mások segítése, és még sorolhatnám.

24 éve nem jártam otthon, amire ez év márciusában döbbsentem rá! Abban a hónapban, március 27-én lettem 60 éves. A páromnak mondtam, hogy azt kérem születésnapomra, hogy hazalátogassunk. Úgy elhatároztam, rajtam a vágy, hogy azonnal indulni is akartam. Vonattal mentünk hajnalban Vecsésről. Már reggel 8 óra után Gyomán voltunk, onnan gyalog indultunk hátszákkal neki az endrődi kirándulásnak. Csodálatos élmény volt megérkezni... Egész nap mentünk, mint a megszállott turisták, gyalog mindenhová. A temetőbe a nagyszüleimhez, megkerestük a régi óvodámat, az iskolámat. A régi házunkat is kerestük, de, sajnos, már csak a helye van... a Körös, a liget, a ligeti iskola, a holt-ágak... Mikor az endrődi Nosztrához értünk, mondom a páromnak, hogy Gellai Ircsi itt lakott, csöngessünk be... Hát, csodás élmény volt, Ircsi nyitott ajtót, egymás nyakába borultunk, nagyon jó barátságban voltunk fiatal korunkban. A másik élmény a Parókian ért, ahol készségesen jöttek velünk, kinyitották a templomot, magunkra hagytak, hogy videózhassunk, fényképezhessünk, de elsősorban nosztalgiz-

hassunk, hisz engem ott keresztelek, ott voltam elsőlázó, ott béralkoztam, s - nem utolsó sorban - 41 évvel ezelőtt ott esküdttünk a párommal egymásnak örök hűséget... felváltva sirunk, elmondunk egy-egy imát, elméledünk a templom csendjében, s lassan elindultunk hazafelé. Késő este érkezünk meg fáradtan, fájós lábakkal, de nagyon boldogan. Megérte, s megígértük magunknak, hogy legalább évente egyszer elmegyünk, de nemcsak egy napra, hanem legalább néhányra, s megszállunk Gyomán, fürdünk is, s nem ilyen feszített tempóban járjuk körül az én drága kis Szülőhelyemet, ami az egész életemet meghatározta.

A szüleimtől emberséget, tisztességet, szeretetet, nyíltságot kaptam a tarisznyámba, amit, úgy érzem, sikerült a gyerekeimnek, s a most 8 éves kis unokámnak is átadni, mert sokszor mesélek neki a gyerekkoromról.

Azt valom, hogy a harmas egységnek meg kell lennie: a testi-léleki-szellemi harmóniának. Ha valami nincs a helyén, nagyon nehéz az élet... [A levél ezután az Endrődi füzetek kötetéről szól.]

Sokszor öllelek: Török Baba

A válaszlevélből: Kedves Török Mária! Nagyon örültem levelednek. Arra biztatlak, hogy tartsátok meg ígéreteketeket, s keress szorosabb kapcsolatot szülőhelyeddel, a helyi újsággal is. Talán egyszer majd busszal is át tudtok jönni Gyománról, s az sem lehetetlen, hogy valaha Endrődön is lesz majd olyan hely, ahol megszállhattok. Örülök, ha beiratkoznak az Endrődiek Baráti Köre civil szervezetbe, amelynek rendezvényein nagyon sok innen elszármazott barátra találhattok (titkár: Ladányi Gáborné 5502 Gyomaendrőd, Endrődi u. 21.) A Baráti Kör székhelye az endrődi Népházban van, az épület földszintjén, de a könyvtárban is mindig szeretettel fogadnak hazalátogató endrődieket, vagy megpihenhettek a Tájház hűvösében is, és a személyes találkozásnak is nagyon örülnék. Gyertek gyakran! A könyveket küldöm. A viszontlátásig Isten áldjon Benneteket!

Németh Eszter

DOMOKOS LÁSZLÓ ORSZÁGGYÜLÉSI KÉPVISELŐ

BÉKÉS MEGYE KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK ELNÖKÉTŐL

Békés az összefogás megyéje

Elkészült a Békés Megyei Önkormányzat 2007-2013 közötti időszakra szóló társadalmi-gazdasági programja. Az "Összefogás megyéje" program célul tűzte ki, hogy Magyarország egyik legtöbb versenyhátrányt felhalmozott vidékének további

leszakadása megálljon, s utána fejlődési pályára állhasson.

Az új szemléletű megyei önkormányzat felvállalja, hogy érdekeket képvisel és véd, értékeket őriz és fejleszt, s a megye egészében gondolkodik és közszolgálat. A gazdaságfejlesztés területén elsőbbséget élvez a 44. sz. főút mielőbbi gyorsforgalmi úttá történő kiépítése. Folyamatosan javítandó az itt élő lakosság életminősége. Hogy mindez megvalósulhasson, a megyei önkormányzat önmagán kezdi a változtatást: saját intézményrendszerét korszerűsíti. Még hozzá úgy, hogy közben a gazdasági-pénzügyi egyensúlyt megőrizze.

Az elkövetkező években egészségügyi és szociális feladatainkat úgy kell megoldani, hogy az emberek minél kevesebb hátrányt szenvedjenek. Az erőforrásokat úgy kívánjuk elosztani, hogy jusson közoktatásra, közművelődésre, sportra, ifjúságra, nemzetiségre. Nemzetközi kapcsolataink biztatóan alakulnak, az Európai Unió nyitási politikájának előnyeit mi is előnyeinkre használhatjuk ki.

Békés megyének van integrált esélyteremtési terve, amely a jövő garanciája. Nagyprojektjeink a holnapra tekintenek. Ezek megvalósulása a területfejlesztésnek lendületet ad, javítja a versenyképességet, ösztönzi a befektetéseket. Békés megye, a Békés megyeiek sok nehézséggel megküzdöttek már életük, történelmük során. Így lesz ez most is.

Békéscsaba, 2007. június 18.

Domokos László
a Békés megyei közgyűlés elnöke

Tisztelt Szerkesztőség!

Ezúton tájékoztatom Önöket, hogy Gyurcsány Ferenc kun-szentmártoni megnyilatkozása és figyelemmel a térség érdekeire az alábbi „Egyenlő esélyeket!” c. kérdéssel fordultam a miniszterelnökhöz.

2007. június 5.

Tisztelettel:
Domokos László

Egyenlő esélyeket!

2006 tavaszán súlyos károkat okozott az árvíz Gyomaendrőd, Szarvas, Békésszentandrás településeken és környezetükben. A Körsők nem kímélték az árvízi töltéseket, gátakat, lakóházakat, önkormányzati ingatlanokat. A víz itt is olyan károkat okozott, mint Kunszentmártonban és környékén, ahol is Ön végre elismerte, hogy az emberek „emberfeletti teljesítménnyel megvédték javaikat”. Mikor ismeri el a Békés megyei emberek és önkormányzatok érdemeit, a védekezéshez nyújtott szakmai-, anyagi-, eszköz- segítségüket és kétkézi munkájuk nyújtotta felajánlásait? Mi tudjuk, hogy az itt élők tehetsége, szorgalma, jóra valóssága az ország javát szolgálják, ám mindez nem figyelhető meg a kormány tetteiben.

Békés megye polgárai sokat tettek azért, hogy megvédjék, megóvják értékeiket, helyreállítsák a károkat. Mit várhat Békés megye Gyurcsány Ferentől? Nem ígérgetni, hanem végre cselekedni, önni kell. Békés megye az egyik leghátrányosabb megye, ahol minden forintnak megvan a helye. Az árvíz okozta helyreállítási költségek központi vis maior keretből történő megtérítésére vonatkozó kérelmet, Szarvas esetében az Önkormányzati és Területfejlesztési minisztérium teljes mértékben elutasította, pedig azt Önök is elismerték, hogy „Az ár- és belvizek következtében számtalan helyen jelentős károk keletkeztek lakóházakban, önkormányzati tulajdonú ingatlanokban.”

Ha Ön – mint ahogy azt hirdeti magáról – a cselekvés és az együttműködés híve, akkor kérem döntései meghozatalakor vegye figyelembe Békés megye érdekeit, legyen tekintettel az itt élők megváltozott élethelyzetére úgy, hogy döntésében ne a politikai érzelmei vezessék, hanem – mint ahogy a gazdasági életben is – a tények, a gazdaság, a foglalkoztatás, a fejlesztés iránti szükségesség vezesse.

Intgerpelláció - 46-os út, Gyomaendrőd

Tisztelt Képviselőtársaim! Latorcai János, a Kereszténydemokrata Néppárt és Domokos László, a Fidesz képviselője interpellációt nyújtottak be a gazdasági és közlekedési miniszterhez: „Mennyit ér az ígélet?” címmel. Latorcai János képviselő urat illeti a szó. Képviselő úr!

DR. LATORCAI JÁNOS (KDNP): Köszönöm a szót, elnökasszony. Tisztelt Államtitkár Úr! Képviselőtársaim! Tavaly június 20-án interpelláltam miniszter urat a 46-os főút áldatlan állapota miatt. Szembesítettem azon ígéletével, ami azelőtt hangzott el, miszerint ezt a főutat felújítja. Valamennyien tudjuk ugyan, hogy ez az út stratégiai fontosságú, hiszen ez köti össze Mezőtúrt, Gyomaendrődöt, Mezőberényt, Békést és Békéscsabát az egész térséggel.

Az út felújításához a mai napig nem kezdtek hozzá, mára pedig szinte lehetetlen egyes szakaszokon közlekedni. Komoly problémát jelent mindenütt az út süllyedése, a nyomvályúk kialakulása, illetve a már több éve felhalmozódott kátyúsodás. Annak ellenére, hogy miniszter úr azt mondta majd egy éve, idézem: „Alapvetően egyetértek önnel. Magyarországon a 30 ezer kilométernyi országos közutárlózat kétharmadának, háromnegyedének az állapota rossz vagy

Mit akar a Kormány?

A Békés Megyei Önkormányzat 2007 januárjában kereste meg először a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumot a gyomaendrődi Bethlen Gábor Szakképző Iskola és Kollégium, illetve a kétegyházi Szakképző Iskola és Kollégium megyei önkormányzati tulajdonba vételével kapcsolatban. Benedek Fülöp szakállamtitkár arról tájékoztatta az önkormányzatot, hogy „az iskolák fenntartói feladatainak átadása összhangban áll jelenlegi törekvéseinkkel...”. Ennek alapján az iskolák és az önkormányzat szakmai egyeztetésbe kezdett és előkészítette a megállapodás tervezetét. A FVM képviselői megismerték a megyei önkormányzat oktatás átszervezésére vonatkozó célkitűzéseit és elfogadták, hogy azok az oktatási centrumok részeként folytatják szakképzési feladataikat.

2007 júniusában ismételt megkeresésünkre a minisztérium képviselője a következőkről tájékoztatta az önkormányzatot: jelenlegi végleges álláspontjuk az, hogy az önkormányzatoknak az FVM nem kívánja oktatási intézményeit átadni, így 2007. július 1-től a tervezett megállapodás nem jöhet létre.

Mit akar a Kormány? – kérdezhetjük joggal, hiszen egy hosszas, majd fél éves egyeztetést követően is csak egy jelenlegi végleges álláspontunk van. Semmibe veszik azt a fél éves munkát, melyet a megye, az iskolák szakemberei végeztek fél éven keresztül és ami még fontosabb, semmibe veszik 262 fő kétegyházi és 565 fő gyomaendrődi diák jövőjét és a közel 200 fő dolgozó sorsát! Hogyan tervezhető így a jövő? Hogyan készíthető elő egy olyan szakképző központ, ahol az oktatás, mind szakmailag, mind pedig gazdaságilag is megfelel annak a kihívásnak, melyet a térség munkáltatói is várnak és elvárnak?

Békéscsaba, 2007. június 14.

Domokos László
Gyomaendrőd országgyűlési képviselője
a Békés Megyei Közgyűlése elnöke

GYEREKEKNEK

Mesék, versek...

Valentin és a robot

Valcsó szüleitől robotot kapott,
Egy szépet, erőset és nagyot.
Beszélt, lótt, forgott és tipegett,
Megcsinált mindent Valcsó helyett.

Egy nap a robot életre kelt,
S kitalált egy fantasztikus csejt.
Összehívott sok-sok robotot,
Törhette Valcsó a kobakot.

-Vegyetek hát sarlót a kézbe,
És menjete most ki a rétre!
Arassátok le mind a búzát,
Így segítve a sok jó gazdát!

A robotok hát nekiláttak,
Még egy másodpercet sem vártak.
Mert kezükbe vették a sarlót,
És nem hagyták meg csak a tarlót.

Majd Valcsó tovább gondolkodott,
-A robotok hajtsák a malmot!
A búzából kenyér kell mostan,
Ahhoz pedig liszt kell, de nyomban!

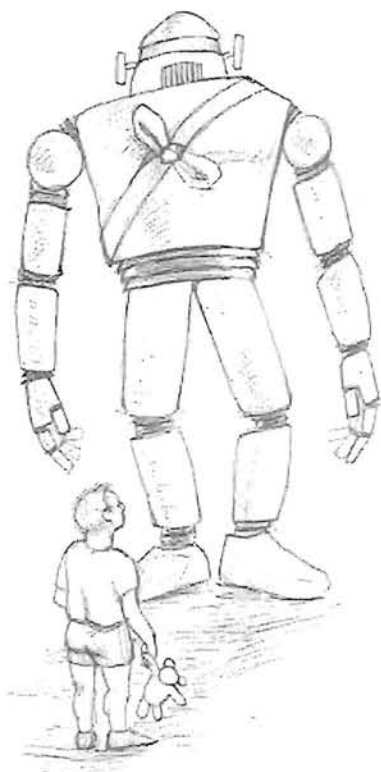
Lisztté őrölték a sok magot,
Egy percig sem lopták a napot.
Lisztet daráltak egy nap alatt,
Fehérség lepte a falakat.

Majd dagasztás és kész a kenyér,
Tésztás lett ám most minden tenyér.
Még sütötték a kenyereket,
S összeütötték tenyerüket.

S mit talált még ki a kisfiú,
Ez a nagyon okos és hiú?
-Fejjeétek meg a tehenet is,
Legyen belőle tej, ami friss!

És el is készült a finom tej,
De alig volt számára hely.
Így a robotok építettek,
Kezükbe hát téglákat vettek.

Készen is lett a tejnek háza,
Maiterből volt neki a máza.
Valentin büszke volt magára,
Sok robot beállt a munkába.

De nem kellett neki a fegyver,
Nem öldökölték, mint az ember.
Szeretet kell ám és megértés,
Nem gyilkol kell, hanem a féltés.

Fűrj Katalin

elfogadhatatlanul rossz. A 46-os főút hibáit ismerem, megengedhetetlennek tartom, hogy egy európai uniós országban tartósan ezek az állapotok maradjanak fenn. Kidolgoztuk a nemzeti felújítási programot, ahol európai uniós célpogramok pályázataiból vannak be forrásokat."

Miniszter úr akkori becslése szerint a következő hét évben, tehát ebben is már, 500-600 milliárd forint teremhető elő összesen majd erre a célra. De miniszter úr akkor még azt is mondta idézem: „2007. január 1-jétől indulnak az európai uniós pénzek felhasználásával azok a programok, amelyekkel belátható időn belül Békés megye úthálózatának felújítására is forrásokat fogunk tudni biztosítani."

Kérdezem államtitkár urat: hol vannak a 46-os útra szánt források? Hiszen sem a regionális programban, sem a közlekedési ágazati programban nem szerepel a 46-os út. Miért nem szántak pénzt Békés megye egyik meghatározó főútjára? Miért hittegették a megyében élő több százezer lakost? Várható-e legalább a legkatasztrofálisabb szakaszon - Mezőtúr és Gyomaendrőd között - felújítás még ebben az évben?

Várom őszinte választát.

ELNÖK: Garamhegyi Ábel államtitkár urat illeti a szó.

DR. GARAMHEGYI ÁBEL gazdasági és közlekedési miniszteriumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Úr! Tisztelt Országgyűlés! Hogy egészen pontos legyen az idézet, ha már az interpelláció címében az ígéret szerepel: sem ön, sem én nem találtunk a 46-os útra vonatkozó konkrét ígéretet, lévén miniszter úr válaszolt arra az interpellációra, egészen pontosan utánanézttem, nem hangzott el a 46-os útra vonatkozó ígéret. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy Békés megye fő- és mellékúthálózatát nem tartjuk javí-

tandónak és nem tartanánk fontosnak.

Az elmúlt időszakban és jelenleg is vannak erre vonatkozó fejlesztési feladatok, és vannak folyamatban levő munkák. Befejeződtek a 44-es számú főút rehabilitációs munkái, összesen 2,8 milliárd forint értékben, a 47-es számú főút 11,5 tonnás megerősítése 2008-ra tervezett kezdéssel szerepel a programban, illetve az ön által említett 46-os számú főút fenntartása és karbantartása is folyamatos. Felújítási munkáit szükségesnek tartjuk, ugyanakkor ezek a forrás rendelkezésre állása függvényében kezdődhetnek meg. Az ön által említett Mezőtúr és Gyomaendrőd települések elkerülő szakaszaira is hasonló tervezési fázisban vagyunk, a megkezdés a források ismeretében lehet majd prognosztizálható.

A rávezető utak felújítása szintén sok esetben megtörtént a 46-os számú főútra, a 4222-es, a 4234-es és a 4237-es jelű valamennyi út felújítása megtörtént, mind a megyehatár-Vészto-Bélmegyer-Mezőberény közötti utak felújítása megtörtént. A 46-os főútnál rosszabb állapotú úgynevezett 4232-es jelű, Körösladány-Gyomaendrőd összekötő út egy jelentős gazdasági szereplő miatt szerepel a felújításra kiemelt prioritású utak között. Még az idén három szakaszának felújítása kezdődik meg, és a negyedik szakasszal együtt 2008 végéig teljes felújítást nyer mintegy 700 millió forintos költségvetési forrásból.

Hasonlóan a 46-oshoz kapcsolódik a Dévaványa-Gyomaendrőd összekötő út is, amely szintén 306 millió forintos bruttó költséggel felújításra kerül. Ennek egy szakasza pedig már kiviteli tervekkel rendelkezik. Hogy befejezésül említsem az egyik legnagyobb projektet, a közlekedési operatív programba az M44-es gyorsforgalmi út megépítése bekerült, ami a 46-os számú főút tehermentesítését nagyban szolgálja.

Képviselő Úr! Az ígéret csak egy pontos időzettel együtt szerepeltethető. Az általam elmon-

dottak pedig, azt gondolom, bizonyítják, hogy a megye úthálózatának fenntartása, felújítása és az ottani beruházások a kormány nagyon fontos programjai között szerepelnek.

Tisztelettel kérem a válasz elfogadását. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Megkérdezem Domokos László képviselő urat, hogy elfogadja-e az államtitkár úr által adott választ.

DOMOKOS LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Meghívom önt Gyomaendrődre, mert láthatóan helyben nem teljesen tájékozott arról, ami a helyzet, hiszen beszélt 47-es útról, beszélt 44-es útról. Valóban fontos utak, de a 46-os út egy másik út, és bizony arra, ha a karbantartás meg is történt, igen eredménytelen, hiszen az út szinte járhatatlan.

Különösen kiemelem az endrődi hidat, amelyen komoly korlátozásokkal lehet haladni. Általában is jellemző, hogy az úton jellemzően táblákkal jelzik azokat a korlátozásokat, ami most már a megyében az egy - és két számjegyű utaknál is eléri közel a felét, ahol vagy egyenletlen úthibák vagy pedig kilométer-korlátozással jogilag áthárítják az autósokra a felelősséget, de valójában az utak állapotáért a gazdasági, közlekedési tárca a felelős, és erre pedig önök nem tudnak megfelelő választ adni. Ezért nem fogadom el a választát sem.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tekintve, hogy a képviselő úr nem fogadta el a választ, kérem az Országgyűlést, hogy elfogadja-e azt. Kérem, szavazzanak!

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az államtitkári választ 142 igen, 95 nem, 5 tartózkodás mellett elfogadta.

Fiatalokról fiataloknak

A SZERELEM PSZICHOLOGIÁJA III.

A hallásnak viszont nagyobb jelentősége van, mint pusztán a hang elhalkulásának érzékelése. Kapcsolatainkra döntően hat a számunkra kedvező hangszín, mint az első benyomások egyike. És itt csak egy példa: meglepetéssel vennék tudomásul, hogyha az oly szép, mosolygós Claudia Schiffer típusú nő ékes baritonján megszólalna, a Sylvester Stalone típusú macho pedig csengő szopránján felelné, kissé illúzióromboló lenne, akár csak a doppingszeren élő bajuszos, keletnémet súlyemelő „hölgyek”.

A szaglás jelentőségéről talán nem is kell beszélnem, hiszen elég a parfümök és spray-k rendszeres használata, mint a csábítás kelléktárának fontos eszközei. Ugyanakkor pl. a kellemetlen szájszaggal tisztító hatást lehet elérni.

Az ízlelés is ehhez hasonló, hiszen a döntő pillanatban nem mindegy, hogy partnerünk egy szalmoneλλάs, keserű ízű, savanykás habbal díszített somlóit készül legyúrni a torkán, vagy valamilyen frissebb, gusztusosabb ételt - esetleg ételkülönlegességet. Az ízlelésnek ezen kívül az intímabb kapcsolatban van szerepe (pl.: csók). Ilyenkor talán célszerű elkerülni a különféle kence-ficéket, mivel a parfümöknek más az orunkra és más az ízlelőbimbónkra gyakorolt hatása.

A bőr is érzékszerv, bár általában nem így tartjuk számon. A bőrnek négy fő érzékelési funkciója van: a tapintás, a meleg-, a hideg- és a fájdalomérzékelés. A tapintás adekvát ingere nem csupán a bőrrel való érintkezés, hanem az elégséges nagyságú nyomás, amely ha csak csekély mértékben is, de behorpasztja a bőrt, vagy behajlítja a szőrt. A szőr a legérzékenyebb mechanizmus, mert minden szőrszál idegvégződéssel rendelkezik, amely tövét körülveszi, és elég merev ahhoz, hogy emelőként működjék.¹

Visszatérve a látásra, olyan szempontból is fontos lehet, hogy milyen emlékkép él bennünk. A látási emlékkép fontos felvilágosításokkal szolgál.² Ezért célszerű figyelmen kívül hagyni az asszociációt, de csak olyan szempontból, hogyha előző partneremhez viszonyítom a jelenleg kialakuló kapcsolatomban partnerét.

Ha ugyanazon a helyen egy férfi felesgíti a kabátot egy hölgyre, nem biztos, hogy utána szakítással és féltreállításokkal fenyegeti meg. Bizonyos viselkedési jeleket azonban feltétlenül figyelembe kell venni, asszociálni lehet és kell bizonyos dolgokra, kulturáltságra, viselkedésre.

Véleményem szerint az asszociációnál az a döntő, hogy az asszociáló embernek milyen a személyisége, valamint milyen sebeket szerzett, és ezeket hogyan tudta feldolgozni az adott kapcsolat pillanatáig. Az asszociáció lényege: engem, mint embert egy másik ember megismerésekor bizonyos hatások érnek. De ezek a hatások - egyenként vagy összességükben az most mindegy - asszociációs hatást keltenek bennem. Ilyen szempontból az asszociáció nem más, mint az emlékezet (amely már magába foglalja a tapasztalatokat is) és a képzelet összjátéka.

Így már át is tértünk a belső történésekre. Arisztotelész szerint: „Az érzékelő lélek funkciója nem csupán az észlelés, hanem ennek szükségességű következménye, a gyönyör és a fájdalom átérzése is, valamint az ezek nyomán fellépő vágyakozás”.³ Igaz, a fiatalabb korosztályoknál 14-16 éves korig és a nem értelmiségi szakmákban dolgozóknál elsődleges szempont a külső megjelenés. A fizikai vonzerő viszont nemcsak a randevűkra, és párkapcsolatokra korlátozódik. Pl. a fizikailag vonzó (5 és 6 éves) fiúk és lányok népszerűbbek társaik közt, mint a kevésbé

vonzó gyerekek.⁴ Ennek ellenére az értelmiségek körében lényegesebb - vagy legalábbis ugyanolyan döntő szempont - a belső értékek megléte, illetve hiánya. Ezt látszik alátámasztani az a tény, hogy az értelmiségek általában későbbi éveikben kötnek házasságot, mint a nem értelmiségek.⁵ Ami viszont közös minden szakmában: a hasonlóság, vagyis az a lényeges erő, amely összehozza a párkapcsolatokat. Így véletlenül sem igaz az a mondás, hogy „Az ellentétek vonzzák egymást.” Főleg akkor nem, ha egy bölcsész partnere, pl. egy jogász, vagy közgazdász. A hasonlóság itt az, hogy mindkettő értelmiségek, azonos nemzetiségűek, azonos vallásúak, stb. A kutatások is ezt támasztják alá. Az Egyesült Államokban a házaspároknak több mint 99 %-a azonos bőrszínű és 94 %-a azonos vallású.⁶ Érdekes, hogy ebből a szempontból a pszichológiai kutatások megegyeznek a különféle történelmi

egyházak (protestáns, katolikus, zsidó) házassági tanácsadásaival, sőt a Bibliával is. A jó házassághoz - igaz, nem recept, de egyfajta alap - a hasonlóságok keresése. Receptnek azért nem nevezhető - semmilyen esetben sem -, mert a vallási tanítások szerint egyik ember sem tökéletes. A tökéletlenségből adódó hibák elviselésén, azaz a szocializáció múlik, hogy mi az, amit az egyik ember még elvisel a másiktól. Ennél a pontnál nem lényegtelen a szerelem milyensége abból a szempontból, hogy szenvedély- vagy társzerelemről beszélünk. A szenvedélyszerelem az erős és gyakran konfliktusos érzelmek jellemzik, míg a társzerelemre a bizalom, a törődés, a tolerancia, valamint a melegség és a ragaszkodás érzelmek jellemzők. Bár a szenvedélyszerelem csökken az idővel, a hosszú távú kapcsolatokban az erős érzelmek átélésének lehetősége ténylegesen nő.⁷ Nyilván a szenvedélyes szerelem sokkal nagyobb hőfokú, de éppen ezért megvan az a veszélye is, hogy egy idő után kifogyva az ötletekből és a kreativitásból, hatalmasat veszít erejéből. Ilyenkor következnek be a szakítás, amely sok esetben nem merül ki a búcsúzással, hanem komoly konfliktusokat gerjeszt - többnyire az éretlenebb féltől kiindulva.

De a konfliktusok - akár rejtett formában is - már az első találkozásokról is felmerülhetnek. Ennek talán az az oka, hogy a nők inkább érzelmi beállítottságúak gondolkodásukat tekintve, a férfiak viszont racionálisabbak. Ennél fogva egy egyszerű találkozásnál is a nők többnyire közvetlenebbek, alkalmazkodóbbak.⁸ Így egy találkozás alkalmával ez a közvetlenség a férfi számára félreérthető, hiszen a nő közeledése ezt sugallja.

Így máris megtaláltuk az első konfliktushelyzetet: mi az a pont, amely egy nő és egy férfi között túlmegy egy adott, pl.: munkatársi, kollegiális kapcsolaton és mi az, ami csak az illető közvetlenségét jelzi? Úgy gondolom, ez a kérdés azért nehezen megválaszolható, mert személyfüggő, vagyis minden embernél más és más. A vallásos embereknél többnyire az első találkozás és a tényleges partneri kapcsolat között általában hosszabb idő telik el, mint a nem vallásos, illetve a vallási előírásokra kevésbé figyelő embereknél. Miért? A vallási rendelkezések, parancsok egy erőteljesebb gátlórendszer építene ki, mint amit az emberi természet megkívánna. Ha pedig a félreértelmezett bibliai szakasz, illetve rendelkezés társul egy-két komoly csalódással, akkor a helytelen beidegződés csak erősödik, megerősítést kap.

4 ATKINSON and Atkinson, Pszichológia, Bp., 1997., 528.

5 Nyilván, itt közrejátszik a tanulmányi idő kitolódása is, de azért az sem lényegtelen, hogy ezt az eltolódást nem évtizedekben kell érteni.

6 ATKINSON, 1997, 529-530.

7 Uő., 535.

8 Ez már az 5-6 éves gyerekeknél is megfigyelhető, hiszen elég nézni az agresszív szemszögéből két kisfiú hamarabb egymásnak esik egy játék birtoklása miatt, mint két lány, sőt a lányok a verekezés helyett inkább a duzzogást vagy a sírást választják.

1 HEBB, Donald O., A pszichológia alapkérdései, Bp., 1994., 260.

2 HEBB, 1994., 278.

3 ROSS, Sir David, Arisztotelész, ford.: Steiger Kornél, Bp., 1996., 170.

Irodalmi oldal

Székely Magda (1936-2007)

Ha majd lehang, ami hamu,
kiszabadul a fény belőlem,
és kiterjed korlátlanul,
nélkülem is növekedőben.

„Székely Magda költészete „Pilinszky-formátumú”, alkatuk is rokon. Keveset írtak, de egy sor fölösleget sem, ebben a fecsegő, kétségbeesett korban. A létet szenvedésként élték meg, és képtelenek voltak a rettenetet olcsó könyvekkel felhígítani”- mondta Jókai Anna, az édesanyját a holokauszt idején elvesztett költőnőről és példaképéről Pilinszky Jánosról.

Székely Magda 1936-ban született.

1959-ben magyar- bolgár szakos diplomát szerzett az Eötvös Loránd Tudományegyetemen. Ezután a Magvető Könyvkiadó, majd az Európa Könyvkiadó szerkesztője lett. Költészetére jellemző: a szókincs redukciója, a végletes tömörítés, a biblikus és mitologikus jelképek. Több nyelvből is, így orosz, német, csehől fordított.

Kötetei: Kötéblák(1962); Házunk körül (1967); Átváltozás (1975); Itélet (1979); Kőre követ (1984); Összegyűjtött versek (1992); Régi és új versek (2007)

Fontosabb díjai: Robert Graves-, József Attila-, Füst Milán-díj, Salvatore Quasimodo nemzetközi költőtárlalkozó és -verseny emlék-díj 2002; Kossuth-díj 2005.

Székely Magda idén április 30-án hunyt el, július 28-án lenne 71 éves.

Válogatásunkkal rá emlékezünk!

Polányi Éva

Part és tenger

Egyszer a nap, máskor a hold
nehéz fényében állt a tenger.
Hol tűzvörösen csattogott,
hol vasfehéren nyugodott el.
És nyár volt minden éjszaka,
egyetlen zápor sem szakadt le,
világított a pusztá víz,
sötétedett az ég fölötté.

A part mentén ketten futottunk,
átugorva az árkokat.
Lábunkon átcsapott a tajték,
súrolt a száradó moszat.
Jó másfél óra rohanás
a szélben, s odabenn a tábor
lámpái, csöndje. Mi maradt
a napokból és éjszakákból!

Ahogy kibomlik a növény,
úgy hajt ki bennem minden óra.
Lábamat verdesi a víz,
leszáll, és felcsap susterogva
Futok-futok a parti szél
sodrában, most már egymagam,
a lámpák és csönd felé
futok a szélben, boldogan.

Itélet

Leomolván az idők, mint a várak,
napján a végső elszámoltatásnak,
mindkét oldalon ugyanazok állnak.

Egy szín alatt a jók, a rosszak,
szorongatókon a szorongatottak
enyhületlen egymásba rajzolódnak.

Pedig törekedve hiába
minden idom külön kíválna,
vissza enmaga térfogatába.

De nincs hely ott hiú törekedésre,
nincs mód kitérni a kiterjedésre,
a bűn kényelme végleg visszavéve.

Ott nincs gonosz már továbbindulóban,
a készületlen kívülebb lelobban,
emlékezete elmarad a porban.

Ott csak a jó az, ami súlya nélkül
felsorakozva útra kelni készül,
a gyöngye híd csak egy hívásból épül,

ha majd beteljesedve
odaátról áradnak egyre,
a fényből másba, fényesebbe.

Mártír

Állótüzek tölcseirein
lebeg az irtózatos trónus.
Szeráfok és griffek helyén
ők állanak, ragyog a csontjuk.
Kezek idétlen erdeje
hadar az űrben, vézna szárnyak,
eleven botként lengenek
a fényküllőjű némaságban.

Sűrűsödik a levegő,
szálhoz kötődik a magasság.
Fokokra szakad, kifeszül,
én támasztom a létra alját.
Szétporlik alattam a föld,
de fönnt az ég ércnél keményebb,
s kongatni kezdi kórusát
az üdvözültek énekének:

Szent, szent, szent vagyok én,
merő gáz a testem,
szappan és gáz, szappan és gáz,
az én glóriám iszonyatos.

Egy lapnyi tűz, ennyi az arcuk,-
ki különbözteti meg őket!
Lobog az ég, ruhátlanul
lobog az eleven enyészet.

A harminckilós kerubok közt
ő is ott áll, melyik az arca,
egy lapnyi tűz- hatmillió
egyforma fénye eltakarja.

Suhog a létra, ragyogó
fokai a magasba visznek.
Keskenyedő talpa a föld,
csúcsa nekifeszül a tűznek.
És megragadnak odafenn,
én nem akarom, de hiába,
és belevájom fogamat
az oltár szörnyű paraszába.

Hatmillió ércoszlop izzik,
ki tudja már, melyik az anyja!
Cyűrűzik, felkél, fut a láng,
s a csontjaimat megrohanja.
Imhol vagyok, imhol vagyok,
megjárva minden torlaszoknak
hegyét és árkat, itt vagyok,
s lobogok, mert ők is lobognak.

Feltámadás

A főlemelt és ütőniesz karok
lehullanak, ha közelükbe érek.
és minden arcon ott a döbbenet,
elkerülnek, kitérnek.

Mert ott feküdtem a többi között,
a mész alatt, a foszló seregekben,
de megérkezett valami erő,
és kiragadott engem.

Most újra járok. Nincsen még utam,
de fölöttem az édes, tiszta ég,
az eleven föld terül el alattam,
és érzem vállamon az ő kezét.

Izges Izgek

Július

Francia lecsó

Olajon vöröshagymát piritunk, majd beledarabolunk 3 paradicsomot, 2 paradicsompaprikát, egy padlizsánt, két gerezd fokhagymát. Sóval, borssal és kakukkfűvel ízesítjük, majd fedő alatt lassú tűzön puhára pároljuk. Víz nem kell hozzá, a saját levében párolódik. Virslivel tálaljuk.

Seidl Ambrus

MŰHOLDAS, FÖLDI ÉS WiFi antennák

Digitális műholdvevő már
14 900 Ft-tól

UPC Direct
NÉZZÜK A MINŐSÉGET

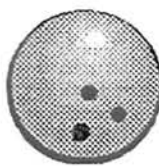
Széles választékkal és kedvező árakkal
várjuk az érdeklődőket.

Telexmax Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755

HIRDESSZEN ÖN IS LAPUNKBAN!

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kivánság szerinti menü elkészítését is vállalja. Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,

Csővek, szerelvények

Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok

Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

**Hitelreható! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

Műanyag ajtók, ablakok, téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

THERMIX
Építőipari Kft.

5500 Gyomaendrőd,
Ipartelep út 3.
(T/F: 66/386-614, 386-226)

Tevékenységeinket piacképes áron kínáljuk

- Magas és mélyépítési munkák generál kivitelezése – tervezése
- Transzportbeton és betonacél értékesítés, előregyártás, szerelés
- Egyedi asztalos és lakatos termékek gyártása (nyílászárók, Interpan bútorok)
- Építőipari anyagkereskedés
- Építőipari gépek, segédeszközök bérbeadása (toronydaru, acélzsalu, keretes állvány, útpanel...)

W SZONDER W

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még.
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

FARKASINSZKI JÁNOSNÉ DINYA GIZELLA, aki Endrődön a Bem u. 1/1. szám alatt élt, június 9-én 69 évesen hosz-

szú, súlyos betegség után elhunyt. Gyászolják: fia és családja

GELLAI IMRÉNÉ FÜLÖP MARGIT, aki Endrődön, Sugár u. 69/1. szám alatt élt, június 7-én 64 évesen hosszú betegség után elhunyt. Gyászolják: gyermekeik és családjuk

RAFAEL JÓZSEFNÉ HORVÁTH ETEL, aki Endrődön Dobi u. 17. szám alatt élt, június 17-én 60 éves korában hosszú, súlyos betegségben elhunyt. Gyászolják: férje, családja és a rokonság

TAMÁSI JÓZSEFNÉ GYURICZA ANNA nyugdíjas tanítónő, volt endrődi és gyomai lakos, június 3-án Budapesten 83 évesen elhunyt. Gyászolják: családja

UHRIN ANDRÁSNÉ HUNYA MARGIT, aki Endrődön élt, június 3-án 83 éves korában hosszú betegség után elhunyt. Gyászolják: leányai és családjuk.

UJHÁZI ERNŐ DEZSŐ, aki Gyomán élt, június 17-én életének 93. évében elhunyt. Gyászolják: özvegye, leánya, veje, unokái és dédunokái

TÍMÁR ISTVÁNNÉ GYURICZA MARGIT, aki Endrődön élt, június 21-én életének 93. évében hosszú, súlyos betegség után elhunyt. Gyászolják: családja és a rokonság

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhatalmú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottokról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Fényképalbum

Balra lenn: Varjú Lajos hajdani háza, ma Farkasék háza a Fő úton

Bula Lajos póhalmi tanyája - 1938-ban épült és 1985-ban bontották le

Tímár György tanyája Hunyán, Ördög oldal

GAZDAKALENDÁRIUM

Információ gazdálkodóknak

Gazdahírek

2007. június 15-ig adhattak be géptámogatásra pályázatokat a termelők a falugazdász hálózaton keresztül. Gyomaendrődről többen pályáztak új gébeszerzés támogatására. Az MVH előzetesen meghirdetett szempontok alapján bírálja el a benyújtásra nyitva álló időszak lezárását követően a beérkezett kérelmeket, és az elért pontszám szerinti rangsor alapján dönt a támogatási kérelmek jóváhagyásáról, illetve elutasításáról.

Az anyatehén támogatás igénylésének feltételeit az MVH 41/2007.(VI.1.) számú közleménye tartalmazza. A beadási határidő 2007. július 31. A hozzá kapcsolódó nyomtatványokat és egyéb információkat a tartással, támogatással kapcsolatban az érintett termelők a falugazdásznál beszerezhetik.

Az aratás elkezdődött az őszi árpa és a borsó betakarításával. Az árpa átvételi ára 3.100 Ft/q körül alakul. A búzáé ettől magasabb lesz, 3.300 Ft/q körül alakul majd a felvásárlástól függően. A termésátlag az árpánál a településen 3,5 t/ha körül alakult a száraz tavasz miatt. A borsó szintén gyengébben termett, itt 1,5-2,0 t közötti termést takarítottak be hektáronként.

Az aratás a repcével és a búzával folytatódik.

Az elmúlt hónapban helyi záporok, zivatarok enyhítették a vízhiányt. A 20-60 mm közötti csapadék eloszlása egyenlőtlen volt. A hőmérséklet folyamatosan magas, ezért további csapadéokra van szüksége a kapás növényeknek. Sajnos, jégeső is volt néhol a heves zivatarokban, de szerencsére kisebb mennyiségben.

A sertés felvásárlási ára alig változott, a kis-súly esetén 205 Ft-ról 225 Ft-ra emelkedett kilónként. A magas terményárak miatt egyre nehezebb az állattenyésztés helyzete.

Vincze Tamás
falugazdász

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Júliusi ajánlataim:

- szivattyúk, öntözők, tömlők
- szórófejek
- bográcsok, faszén
- növényvédő szerek, műtrágyák
- virágföldek, virágládák, cserepek
- fűnyírók (elektromos, benzines)
- bozótívágók, sövényvágók, ágvágók
- fűrészek, fejszék, kalapácsok
- kerti szerszámok
- külső-belső falfestékek
- olaj- zománc festékek
- hígítók, glett anyagok, csemerperasztók, ecsetek, csiszolók
- barkács szerszámok
- esőruhákat, csizmákat, védőkesztyűket
- szőnyegek, lábtörlők, stb.

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskolával

közös nyakkendő kiállítás

Kalmár László és Lukács László gyűjteményéből az
Endrői Községi Házban.

A kiállítás helye:

Endrői Községi Ház földszinti nagyterme

A megnyitó időpontja:

2007. június 29. (péntek) 16 óra

Megnyitóbeszédet mond:

Farkas Zoltán, a Békés Megyei
Önkormányzat alelnöke.

Minden Kedves Érdeklődőt szeretettel
várnak:
a rendezők.

A kiállítás 2007. augusztus 31-ig tekinthető meg.

SPORT

Véget ért a 2006-2007. évi bajnokság. Alaposan rányomta bélyegét az időjárás.

A megyei II. osztályúak csoportjában 16 együttes befejezte a küzdelmeket, ahol nem csupán az ellenféllel, de a hősséggel is fel kellett venni a harcot.

A végeredmény:

11. helyen 9 győzelemmel, 6 döntetlennel, 15 vereséggel 46 lőtt és 55 kapott góllal, 33 ponttal végeztünk.

Elért eredményeink:

V. 27. Békés-Gyomaendrőd: 2:3
Szenzáció volt, hogy a bajnokjelöltet otthonában

győzték le a fiúk.

VI. 3. Gyomaendrőd-Telekgerendás: 4:0

Kitettek magukért a fiúk.

VI. 10. Tótkomlós-Gyomaendrőd: 2:1

Várható volt a vereség.

VI. 17. Gádosor-Gyomaendrőd: 3:1

Gyoma FC eredményei:

V. 27. Gyoma FC-Magyarbánhegyes: 5:0

VI. 4. Békésszentandrás-Gyoma FC: 1:0

VI. 10. Gyoma FC-Vésztő: 6:1

VI. 18. Méhkerék-Gyoma FC: 1:1

Táblázat: 3. Gyomaendrőd, 16, 9, 5, 72-35, 57 pont.

Márton Gábor

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (06-20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda István, Várfi András, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com